

KUUROJEN LEHTI

KESÄKUU
JUNI 1973

Tidskrift för döva

Viittoma- kielen kuvasana- kirja

VIITTOMAKIELEN KUVASANAKIRJA

456 sivua, 3.408 kuvattua viittomaa, yli 6.000 hakusanaa.

Hinta 28 + postikulut.

Tilaukset os: Kuurojen Liitto, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17.

LIITON UUTISIA

Malmiharjun hinnat ovat nousseet 1.6.73 alkaen. Uudet hinnat:

- täysihoitomaksu päärakennuksessa 24 mk vrk, mökissä 20 mk vrk.
- majoitusmaksu päärakennuksessa 12 mk vrk, mökissä 8 mk vrk.

Lapset 1—4 v. maksutta, alle 12 v. puolella hinnalla. Täysihoitomaakseen sisältyy majoitus, aamu- ja iltakahvi, 2 ateriala, sauna ja veneen käyttöoikeus.

Opiskelija Pertti Taimisto tulee koko kesän ajan toimimaan Malmiharjulla leiri- ja kurssiohjaajana.

Rouva Liisa Kauppinen on 4.6.73 alkaen liiton palveluksessa opinto- ja tiedotussihteerinä toimipaikkana liiton toimisto.

Kansikuva: Kuurojen Liiton lähetystö kävi 11.5. 1973 luovuttamassa Viittomakielen kuvasanankirjan tasavallan presidentille. Kuvassa selin rva Liisa Kauppinen, vas. toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä, rovasti Lauri Paunu, vesihallintoneuvos Runo Savisaari ja presidentti Urho Kekkonen.

KOULUTUSTOIMIKUNTA JÄRJESTÄÄ MALMINHARJULLA

itseopiskeleville ja eteenpäinpyrkiville kuuroille kurssit:

MATEMATIIKASSA

heinäkuun 9—15 päivinä.

Kurssilla kerrataan perustiedot, annetaan yksilökohtaista opetusta algebrassa ja geometriassa sekä ohjausta itsenäiseen opiskeluun.

Kurssimaksu 9 mk/vrk.

Ilmoittautuminen 11.6. mennessä.

ÄIDINKIELESSÄ

heinäkuun 16—22 päivinä.

Kurssilla opetetaan Suomen kielioppia, asioimiskirjoitusta, selvittää synonyymejä ja annetaan ohjausta äidinkielen käytöstä yleensä. Kurssi on osittain tarkoitettu kielelliseksi kuntoutuskurssiksi, jonka yhteydessä on mahdollisuus saada

PUHEENOPETUSTA

pätevän opettajan johdolla. Puheenopetukseen sisältyy ääniharjoituksia ja -korjauksia, huuliluvun harjoituksia ym.

Molemmat kurssit ovat maksuttomia.

Ilmoittautumiset 11.6. mennessä.

Ilmoittautumisen yhteydessä mainittava haluaako opetusta:

- Suomen kieliopissa
- äidinkielen käytössä
- puheenopetusta

ENGLANNIN- JA RUOTSINKIELESSÄ

23.7.—5.8.

Kurssin ohjelmaan sisältyy molempien kielten alkeiskurssi. Mikäli halukkaita ilmoittautuu, järjestetään myös jatkokurssi.

Kurssimaksu 9 mk/vrk.

Ilmoittautuminen 11.6. mennessä

Kaikki ilmoittautumiset osoitettava Kuurojen Liiton toimistoon, Liisankatu 27 E 10, 00170 Helsinki 17.

78 vuosikerta 1973

N:o 6

Toimitus Expedition

Lokero 62
13101 Hämeenlinna 10
Puh. 24 289.

Julkaisija

Utgivare

Suomen Kuurojen Liitto r.y.—
Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja

Huvudredaktör

Runo Savisaari, Riistapolku 1,
C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteer

Red.sekr.

Jarmo Narmala, Lokero 62
Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja

Svenskspr. red.

Rea Stadius
Kauppalaite 9
Helsinki 32

Toimituskunta

Redaktionskommitté

Aura Ahlbäck ja Raija Nieminen.

Tilaushinta

1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 15:—, ulkomaille 18:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Ilmoitushinnat:

1/1 siv. sisäsivu 500,—
1/2 ” ” 300,—
1/4 ” ” 175,—
1/8 ” ” 100,—
Kuolinilmoitukset yms. —,20 pmm.

Järjestötiedotukset ovat maksuttomia.

Kaikki maksut postisiirtotilille 6825-9.

Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10,
00170 Helsinki 17.
Puh. 638 154.

Puheenjohtaja

Vesihallintoneuvos Runo Savisaari, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja

Agrologi Jaakko Väisälä,
puh. 638 154.

Järjestösihteer

Esko Sankiniemi.

Rahastonhoitaja

Ekonomi Eero Laamanen,
puh. 882 163.

Etelä-Suomen konsulentti

Sosionomi Aira-Liisa Roiha,
puh. 638 651.

Pohjois-Suomen konsulentti

Sosiaalihuoltaja Aira Säisä,
Kaarretie 13—15 C 9,
80500 Oulu 50, puh. 44 189

Kurssikeskus Malmiharju

Isännöitsijä Ragnar Östman,
19240 Koskenmylly,
puh. 910/845 196.

Puhe presidentti Kekkoselle viittomakielen kuvasanankirjan luovutustilaisuudessa

HERRA TASAVALLAN PRESIDENTTI

Viittomakielellä on kuurojen maailmassa hyvin tärkeä sija. Sitä on käytetty maassamme jo runsaan sadan vuoden aikana aikuisten kuurojen keskuudessa käytännöllisenä ja välttämättömänä kommunikatiivälaineena. Voidaan sanoa, että monelle kuurolle se on äidinkieli. Viime aikoina on yleisesti tunnettu viittomakielen ansiot ja mahdollisuudet myös kuurojen pikkulasten opetuksessa.

Viittomakieli on tähän asti ollut olemassa eräänlaisena luonnonkielenä. Se on kulkeutunut sukupolvelta toiselle ilman että on ollut olemassa vahvistettua »kirjakieltä». Pohjoismaisen yhteistyön merkeissä ryhdyttiin 1950-luvulla kehittämään viittomakieltä päämääränä saada aikaan kutakin maata varten kuvasanankirjat. Tanskan ja Ruotsin vastaavat kirjat valmistuivat 1960-luvulla. Kolmantena sarjassa on nyt valmistunut Suomen Viittomakielen kuvasanankirja. Vaikka ei voidakaan puhua yhteispohjoismaisesta viittomakielestä, on kuitenkin todettava suuren osan merkeistä olevan samoja eri Pohjoismaissa.

Vasta valmistunut viittomakielen kuvasanankirja on pitkäaikaisen tiivin työn tulos. Käytössä olleita viittoimia on kehitetty ja uusia merkkejä on kirjassa runsaasti. Kuvattuja merkkejä on kirjassa yhteensä 3408. Työn on suorittanut Kuurojen liiton asettama 10-henkinen viittomakielitoimikunta, jonka puheenjohtajana on ollut rovasti Lauri Paunu. Toimikunta on työskennellyt tiiviisti 5 vuoden ajan ja kokoonnut yhteensä 124 kertaa.

Herra Tasavallan Presidentti. Me tiedämme, että Teidän tehtävänne ovat laajakantoisia, suuria, vastuullisia ja vaikeita, mutta me tiedämme myös, että Teillä siitä huolimatta on riittänyt aikaa ja kiinnostusta yhteiskunnan vähemmistöryhmien ongelmia ja vaikeuksia kohdata. Tämän vuoksi Kuurojen liitto haluaa ojentaa Teille vastavalmistuneen Viittomakielen kuvasanankirjan kiitoksena siitä tuesta, mitä liitto on saanut osakseen valtiovalan taholta, ja siinä toivossa, että ymmärtämys myös tulevina aikoina tulee jatkumaan.

R. Savisaari

Alku vai loppu?

Esilausuja:

Uusi laki on säädetty kuurojen opetuksesta. Edistysmieliset koulunuudistajat ovat hyväksi nähneet antaa määräyksen, että kuurot on sulautettava kuulevien joukkoon pienestä pitäen, eli ensimmäisestä kouluvuodesta lähtien. Näin kasvaa pienestä kuurosta vammaisuudesta huolimatta tasa-arvoinen tai ainakin melkein tasa-arvoinen kansalainen muiden ihmisten joukkoon.

Oppositio:¹

Kasvaako? Tasa-arvoisuutta ei ainakaan ole se, että kuuron on pienestä pitäen sopeuduttava ja sopeuduttava eikä hän kuitenkaan koskaan sopeudu kokonaan — erilainen kun on — kuulevien maailmaan. Eikä sitten aikanaan myöskään kuurojen maailmaan, koska hänet on kasvatettu sopeutumaan kuulevien maailmaan. Sensijaan olisi tasa-arvoisuutta se, että yhteiskunta pyrkisi hyväksymään kuurot omana ryhmänään, antaisi kaiken mahdollisen tuen, että kuuroilla olisi omassa maailmassaan mahdollisimman siedettävät olot. Onhan meille tosin aika paljon myönnettykin, mutta se tärkein — hyväksyminen — puuttuu. Hyväksymisen puuttuminen ilmenee juuri tästä koulu-uudistuksesta. Kuurot tahdotaan väkisin raastaa irti sellaisesta maaperästä, jossa he menestyisivät ja kukoistaisivat ja siirtää maaperään jossa he kituvat.

Esilausuja:

Mutta onhan siinä uudistuksessa toki jotain hyvääkin. Uudistajat näkevät hyvin merkittäväksi asiaksi sen, että pienokaiset saavat käydä koulua kotoa käsin. Ja täytyyhän heidän joka tapauksessa aikanaan ainakin jossakin määrin sopeutua kuulevaan yhteiskuntaan. Sitäpaitsi valtio säästää pitkän pennin, kun koulut ovat kunnallisia.

Oppositio:

Säästää, hehheh, kansanedustajain palkankorotuksiinko? Mutta entä tulevaisuus? Alkaako tämä meidän tuttu turvallinen kuurojen

maailmamme vähä vähältä murentua ja lopulta kokonaan hajota, koska integraatiokoulua²⁾ käyneet nuoret eivät hakeudu joukkoomme? Ovatko kuurot joskus tulevaisuudessa vain pisaroita ihmismereissä sen sijaan, että yhteenkokoontuneina muodostaisivat oman kokonaisuutensa?

Esilausuja:

Mutta entä jos edistykselliset koulunuudistajat olisivat sittenkin oikeassa? Jospa kuuroista tuleekin tällä tavoin itseään arvostavia muiden arvostamia kansalaisia, jotka pienen alkukankeuden jälkeen kuitenkin sopeutuvat kivuttomasti kuulevien maailmaan, eivät kaipaa muiden kuurojen seuraa vaan tuntevat itsensä jopa onnellisiksi vaivansa voitettuaan.

Oppositio:

Ei siinä niin käy. Heistä tulee juurettomia harhailtavia kansalaisia jotka eivät löydä paikkaansa. Uskokaan pois, kuuron on paras olla kuurojen joukossa. Siellä ja vain siellä on hänellä tasa-arvoisuuden tunne. Ja tasa-arvoisuuden tunne on hyvin tärkeä jo mielenterveydenkin tähden.

Esilausuja:

Ehkäpä niin on. Rauhoittukaa! Ehkäpä tässä ajan mittaan löydetään jokin kompromissi³⁾. Ja miettikääpä tätä: Kautta aikojen on kaikkinaisille edistysmielisille uudistuksille löytynyt vastustajien joukko. Jos vastustajia olisi kuunneltu, elettäisiin nyt kenties 1800-luvun tasolla tai peräti keskiajalla...

Oppositio:

Hetkinen, hetkinen, sanoitteko kompromissi? Hei, onko täällä ketään viisasta, joka keksisi hyvän kompromissin? Täytynee muodostaa komitea laatimaan mietintöä, että saataisiin estetyksi kuurojen maailman hajoaminen ja että pystyttäisiin toteamaan ja todistamaan se, että tämä koulu-uudistus olisi, khhrm, sittenkin hyvään maaperään langennut siemen.

Kelan hautausavustus

Kansaneläkelain mukaisen hautausavustuksen enimmäismäärää korotettiin 1.3. 1973 lukien 822 mk:sta 848 mk:aan. Vuonna 1972 myönnettiin yhteensä 9.700 hautausavustusta yhteismäärältään hiukan yli 7 miljoonaa markkaa. Periaatteessa tätä kansaneläkelain mukaista hautausavustusta myönnetään sellaisen vainajan jälkeen, joka ei kuollessaan vielä ollut eläkkeensaaja, hänen leskelleen tai kuolinpesälle.

Myös alle vuoden ajan kansaneläkelain mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä saaneen jälkeen myönnetään hautausavustusta, mutta sen määrää vähennetään tällöin 1/12 kultakin kuukaudelta, jolta vainaja oli saanut eläkettä. Vuoden tai sitä pidemmän ajan mainitunlaista eläkettä saaneen jälkeen ei hautausavustusta siis makseta. Hautausavustusta ei myöskään makseta alle 16-vuotiaana kuolleen jälkeen, koska kansaneläkelaki koskee vasta 16 vuotta täytäneitä.

Hautausavustusta on haettava vuoden kuluessa vakuutetun kuolemasta. Hakemus tehdään Kansaneläkelaitoksen piiritoimistossa. Hautausavustusta voi hakea myös kuolinpesän hoitaja. Hakemukseen on liitettävä virkatodistus, papintodistus tai siviilirekisterin ote, josta käyvät ilmi vainajan ja hänen leskensä henkilötiedot. Mikäli hautausavustusta haetaan kuolinpesälle, on hakemukseen lisäksi liitettävä selvitys kuolinpesän osakkaista.

- 1) Oppositio = vastustusryhmä
- 2) Integraatio = Erottamattomuus, tässä tapauksessa niin, että kuurot ja kuulevat käyvät samaa koulua.
- 3) Kompromissi = sovintoratkaisu

Markuksentytär

Saanko esitellä

Tytti ja Karl Sandström, Luleå, (Ruotsi)

Tytti Sandström, o.s. Tapio: synt. 17.8. 1921 Rovaniemellä, käynyt Oulun Kuurojenkoulua 8 vuotta ja Pieksämäen talouskoulua 2 vuotta, solmi avioliiton ruotsalaisen Karl Sandströmin kanssa ja asunut tähän mennessä yli 20 vuotta yhtämittaisesti Pohjois-Ruotsissa, Luleån kaupungissa, ammatiltaan kotiäiti.

Karl Sandström: synt. 19.6. 1919, käynyt kuurojenkoulua Härnösandissa, ammatiltaan koneprässäjä-vaatturi.

Lapset: Lasse, 23, sähköasentaja; Vivianne, 18, koululainen. Lapset ovat kuulevia.

Missä Te oikein tapasitte miehenne?
Älvsbynissä evakkoaikana v. 1939.

Tulitteko heti hyvin toimeen pelkästään viittomakielellä, vaikka Te olitte täysin suomenkielinen ja hän täysin ruotsinkielinen?

Tulimme aivan hyvin toimeen viittomakielellä.

Ruotsiin muuttaminen oli siihen aikaan paljon harvinaisempaa kuin nykyisin. Arveluttiko Teitä aikomaan lähteä Ruotsiin?

En ollut ajatellut muuttaa Ruotsiin, ennen kuin mieheni pyysi minut vaimokseen ja pelkäsin tietysti vähän. Mutta kaikkihan on mennyt hienosti.

Oletteko oppinut ruotsin kielen täydellisesti kuuroudestanne huolimatta?

Valitettavasti en, mutta lapset yrittävät opettaa ja pärjään aika hyvin kaikesta huolimatta.

Osaavatko lapsenne suomea?
Osaavat kyllä, sillä olemme joka kesä mummolassa Suomessa. Rakensimme neljä vuotta sitten kesämökin Ounasjoen varrelle.

Auttaako Ruotsin valtio kuuroja mielestänne riittävästi? Minkälaisia avustuksia teillä on mahdollisuus saada?

Kuulovammaiset saavat kaikki kuulotarvikkeet ja muut laitteet,

esim. herätys- ja ovikellon, ilmaiseksi. Kunta auttaa myös kuurojen yhdistystä mielestäni paljon. Sairaalakäyntejä varten meillä on vakituinen tulkki, joka on kunnan palkkaama.

Minkälaisissa ammateissa ruotsalaiset kuurot ovat? Minkälaisia kouluja heillä on mahdollisuus käydä?

Ennen koulutettiin paljon räätäleitä, mutta nykyään kuuroja ja muita kuulovammaisia on hyvin monessa »Matti Meikäläisen ammatissa». Osa lukee ylioppilaaksi ja alkaa opettaa toisia kuulovammaisia.

Miten mielestänne tavallinen ruotsalainen suhtautuu kuuroon lähimmäiseensä? Onko Teillä ollut vaikeuksia tässä suhteessa?

Tapaan kuulevia oikeastaan vain kaupoissa eikä siellä synny erikoisia vaikeuksia. Ihmiset täällä ovat kai tottuneet erilaisiin ihmisiin.

Yltävätkö ruotsalaiset kuurot yleensä samaan elintasoon kuin kuulevat kanssaihmisensä?

Suurin osa täällä Norbottenissa asuvista kuuroista asuu vuokratiloissa, auto on melkein jokaisella ja toimeentulo kuuleviin verrattuna on keskimääräinen. Meillä on mahdollisuus saada verohelpotusta vammaan takia.

Onko Luleån kuuroilla vilkasta yhdistystoimintaa?

Joka viikonloppu on jotakin toimintaa; kursseja, kokouksia ja juhlia.

Minkälaisia harrastuksia perheellänne on?

Käsitöitä teemme niin paljon, että voisimme vaikka perustaa liikkeen. Äiti virkkaa, isä neuloo tauluja ja Vivianne tekee neuletöitä. Lasse rakentaa kilpa-autoja ja on moottorikerhon puheenjohtaja.

Onko Teillä paljon kuulevia ystäviä?

Ei. Viihdymme jostain syystä paremmin kuurojen seurassa niin kuin varmaan useimmat ikäisemme kuurot. Nuoret sen sijaan seurustelevat mielihyvin kuulevienkin kanssa.

Onko miehenne tyytyväinen ammatteensa?

Hän on kyllä tyytyväinen ammatteensa.

Silppusäkki

Eniten lehdissä esillä ollut kuuroja koskeva asia on tällä kertaa kansanopistoasia. »Kuurojen ja kuulevien yhteisopetusta Turussa» otsikoivat monet lehdet 29.4. uutisensa, jossa kerrottiin, että ensi syksystä lähtien on kuuroilla mahdollisuus opiskella Turun Kristillisessä kansanopistossa.

* * *

Olisin hyvin mielelläni kertonut, että lehdet ovat kilvan esitelleet ainutlaatuista tapahtumaa, uuden viittomakielen sanakirjan ilmestymistä. Valitettavasti en voi näin tehdä. Liitto on järjestänyt kaksi eri tiedotustilaisuutta sanakirjan ilmestymisen johdosta, mutta vain neljä lehteä saatiin liikkeelle.

Syy lehdistön penseyteen saatiin ehkä tietää eräältä toimittajalta, joka esitti teoriansa Liisa Kauppiselle. Tämä toimittaja totesi, että lehdet kirjoittavat mieluummin negatiivisista asioista, sanakirjan ilmestymisenhän oli erittäin positiivinen ja iloinen asia. Tapahtumassa ei huomattu mitään sensaatiomaista, sensaatioistahan lehdet myös mielellään kirjoittavat.

Viikkosanomat kertoo jutussaan Eeva Tuomesta, joka on sanakirjan »tähti. Kirjan tekijöistä mainitaan Lauri ja Juha Paunu — Päivi Pau-

Miten työtoverit suhtautuvat häneen?

Hän sanoo, että työtoverit ovat oikein mukavia ja että hän tulee erittäin hyvin toimeen heidän kanssaan.

Minkälaiset työnsaantimahdollisuudet kuuroilla on Ruotsissa?

Kuuroilla on tietysti täälläkin vaikeampi saada työtä kuin kuulevilla, etenkin täällä Pohjois-Ruotsissa monella ei ole muuta mahdollisuutta kuin muuttaa Etelä-Ruotsiin, missä on kuitenkin muussa suhteessa vaikeampi elää. Monet tulisivat takaisin tänne pohjoiseen, jos vain saisivat täältä työtä.

Marja Moilanen

nun isä ja veli. Toimittaja kertoo ihmetelleensä, että viittomakielessä löytyy paikalliset murteensa kuten puhutussakin kielessä. Edelleen kirjoittaja toteaa, että kuurot ovat siinä suhteessa paremmassa asemassa kuin kuulevat, että he tulevat viittomakielellään toimeen ympäri maailman.

Suomen Uutiset kertoi asiasta 12.4. ja Aamulehti pienen pienellä uutisella 18.4. Toisen tiedotustilaisuuden satoa ei vielä ole käytettävissä.

Paikallislehdet ovat usein asiallemme paljon suopeampia kuin pääkaupungin lehdet. Jos jokainen yhdistys tiedottaisi sanakirjasta paikakuntansa lehdille ja myös lähiympäristössä ilmestyville lehdille, saisimme tiedon leviämään ympäri Suomea. Oulussa on näytetty esimerkkiä. »Kaleva» kertoi jo 7.4. sanakirjan ilmestymisestä. Sisar Moilanen näyttää taas olleen asialla.

Tiетävästi Jyväskylässä ja Kotkassa aiotaan lähiaikoina pitää tiedotustilaisuudet. Seuratkaapa muut esimerkkiä!

* * *

Monta kertaa on todettu, miten tärkeää on antaa tietoja kuuroista kuuleville. Kun lukee, mitä kuuroista ja kuulovammaisista yleensä on kirjoitettu, ei voi olla toivomatta, että tiedot olisivat myös oikeita ja täsmällisiä. Kuulovammaisten ryhmät ja niiden erikoisongelmat näytävät olevan niin vaikeita asioita, että ne jatkuvasti sotketaan. Esim. seuraavassa kuulovammaisten lapsista kertovassa sitaatissa on epätäsmällisyyttä, vaikka kirjoittajalla varmasti on ollut hyvä tarkoitus (lainaus on Pellervo-lehden n:ossa 6 olleesta vammaisia lapsia käsitteestä kirjoituksesta):

»Ellei kuuro lapsi saa ajoissa tarvitsemaansa opetusta, hän jää lopuikäkseen puhekyvyttömäksi ja joutuu turvautumaan yksinomaan viittomakieleen. Ei ole ollenkaan harvinaista, että kuulon puuttuminen on hidastanut lapsen kehitystä jopa siinä määrin, että häntä on erehdytty pitämään vajaamielisenä. Erilaisilla sosiaaliavustuksilla on kuuroja autettu, mutta näillä ei voi-

Maailmalta

TAIVAN

Kuuron elämässä Taivanilla on valopuoliakin. Saarella puhutaan kahta kieltä, mutta televisiossa on vain yksi ohjelma. Kielikysymyksestä johtuen esitetään kaikki ohjelmat tekstitettyinä. Kuuroille varsin mukava toimenpide.

ITÄVALTA

Klagenfurtiin on perustettu Itävallan kolmas kuurojenkoti. Siinä on tiloja Kärntenin ja Klagenfurtin kuurojenyhdistysten kerho- ja kulttuuritoimintaa varten. Edelleen on talossa toimistotiloja ja muutamia asuntoja. DGZ:in selostuksesta ei ilmene asuntojen käyttötarkoitus.

da poistaa sitä yksinäisyyttä ja eristyneisyyttä, minkä kuuroutuminen helposti tuo mukanaan. Kuurojen tällä hetkellä ehkä vaikein sosiaalinen ongelma on ammattikoulutuksen heikkous. Viime vuosina on yritetty löytää uusia ammattialoja kuuroille henkilöille, mutta valitettavasti rottinki-korilinja on vielä kovin yleinen. Nykyaikaisessa teollisuudessa on varmasti aloja, joissa kuuroudesta on suoranaista etua normaalikuuloiseen verrattuna.

Kuurosta lapsesta puhuttaessa pitäisi aina korostaa, että kielen oppiminen ja kommunikaatiomahdollisuudet ovat asian ydin, ei puhetaidon oppiminen tai oppimattomuus. Ammattikoulutuksen heikkoutta ei voi pitää kuurojen vaikeimpana sosiaalisena ongelmana. Rottinki-korilinjalla työskentelee tietääkseni pääasiassa kuurosoikeita.

* * *

Hyvinkään Karjalaiset tanhuujat käyvät silloin tällöin ilahduttamassa Ävikin asukkaita. Huhtikuudesta käynnistä kertoo Hyvinkään—Nurmijärven uutiset 28.4. Kuvatekstissä sanotaan, että »tanssia niin ihmeelliseltä kuin se kuuroista puheenollen saattaa kuulostaakin kuuluu olennaisena osana kodin asukkaitten vapaa-ajan viettoon lähes viikottain». Mitähän lehtimiehet sanoisivat, jos näkisivät Malminharjun uudet stereolaitteet...

R a i N i

Keskustelua kuulovammaisten lasten kuntoutuksesta

Jatkoa edellisestä numerosta

Tähän vastattiin, että Helsingistä siirtyvät erityisopettajat pois nimenomaan huonon palkkauksen takia. Erityiskoulutettu lastentarhanopettaja toimii täällä normaalipalalla.

»Erityislastentarhan opettajia koulutetaan Jyväskylässä. Heitä ei Helsingissä kuitenkaan ole sijoitettu koulutuksensa mukaisesti paremmin palkattuihin erityisopettajan virkoihin. Nämä nähtävästi täytetään painottaen voittopuolisesti puheterapeuttikoulutusta. Kuulovammaisen lapsen kouluttamisessa on kuitenkin kyse paljosta muustakin. Kysymys on selvitettävä samoin kuin yleensä tämän alan puheopetuskysymyksen kohdalla esiintyvät oppiriidat.»

KANSAKOULU SEKÄ KYSYMYS KOULUN KÄYMISESTÄ KOTOA VAI SISAOPPILAITOKSESSA

Puheenjohtaja totesi, että ajan lähetessä loppuaan on viimeinen ja varsin tärkeä kysymys selvitettävä jäljellä olevan ajan puitteissa. Tarvittaessa voitaisiin tämän asian merkeissä pitää tulevaisuudessa oma tilaisuutensa.

»Helsingin kansakoulujen taholta (Kaisaniemi) tuotiin esille, että aikaisemmin luokkaopettajat hoitivat puheopetuksen hyvin. Nyt tämä on Puhe- ja äänihäiriöpoliklinikan asia ja luokkaopettajien tunnit otettiin pois. Tarve olisi saada 1—2 puheopettajaa. Näistä seikoista on johtunut taantuminen. Todettakoon, että puheopettajien virat Kaisanien ja Lapinlahden kansakouluissa on poistettu.»

»Ruotsissa maksaa yhteiskunta vammaisen lapsen koulunkäynnistä noin kuusi kertaa enemmän kuin normaalilapsen vastaavasta koulutuksesta. Meillä lienee suhde ainakin samaa luokkaa.»

»Ruotsissa koulu-uudistus on jo toteutunut. Kouluylihallituksen erityisopetuksen konsulentti Ingvar Landstedt vieraillee Suomessa pääsiäisenä. Ehdotan, että kouluhallitus järjestäisi vanhemmille informaatiotilaisuuden Ruotsin koulu-uudistuksesta, jossa Landstedt olisi vastaajana. Ehdotan lisäksi, että tähän tilaisuuteen kutsutaan opetusministeri Ulf Sundquist sekä sosiaali- ja terveysministeri Seija Karkinen. Heillähän viime kädessä on valtaa vaikuttaa näihin lastemme tulevaisuuteen liittyviin kysymyksiin.»

»Ongelmat puheterapiaopetuksessa ovat reaaliset. Helsingin alueella ne suureksi osaksi johtuvat väes-

tön keskittymisestä tälle alueelle. Puhe- ja äänihäiriöterapeutit kyseiseltä poliklinikalta ovat koko kaupungin kansakouluja varten ja pyynnöistä huolimatta ei ole saatu lupaa erottaa edes yhtä näistä terapeuteista kuulovammaisia varten, jotka invalideitettinsa perusteella olisivat tärkein koulutusryhmä. Samoin on ao. klinikan anomus puheterapeutin viran saamiseksi kuulovammaisia varten vedetty yli Helsingin kaupungin budjetista.»

Kysyttiin, miten määritellään kuulovammaisen lapsen kypsyneisyys ja taso siirtymisen suhteen kansakouluun ja siellä edelleen esim. huonokuuloisten luokalle sekä ketkä kuuluvat ao. ratkaisuja tekevään »teamiin». Tähän työryhmään ovat kuuluneet:

- lääket. lis. L. Vaheri Helsingin kaupungin Puhe- ja äänihäiriöpoliklinikalta
- korvalääkäri
- huonokuuloisten lasten erityistarhan opettajat (konsultointi Vaherin kanssa)
- ryhmään on haluttu vapaaehtoisena myös psykologi
- vanhempien osanotto teamiin on myös tärkeää.

Valitettavasti lääket. lis. Vaheri ei enää saa kuulua tähän työryhmään, koska on kyse alle kouluikäisistä.»

»Helsingin ja sen lähikuntien osalta tutkitaan parhaillaan pääkaupungin seudun yhteistyötoimikunnassa mahdollisuutta aikaansaada yhteinen kunnallinen kuulovammaisten koulu. Laki kunnallisista kuulovammaisten kouluista tuli viime vuoden lopulla ja toiminnan aloittamiseksi tämän vuoden aikana olisi hakemus ollut tehtävä tammi-kuun aikana. Mikään ao. kunnista ei hakemusta vielä ole jättänyt. Asiaa tutkitaan ja edelleen valmistellaan YTT:ssä tämän vuoden aikana.»

»Kysymykseen opettajien ja vanhempien yhteistyöstä antaa vastauksen jo kansakouluasetuskin, joka velvoittaa opettajia hyvään yhteistyöhön kotien kanssa. Vielä on Helsingin kaupungilla omat lisämääräyksensä.»

»Helsingin kaupungin osalta on monien esille tulleiden ja tulevien kysymysten ja niiden yksityiskohtien hoitamiseksi pyydettyä kaupungin erityisopetuksen ohjaajaa järjestämään neuvottelu, jossa ovat hänen ja lasten vanhempien lisäksi läsnä myös opettajat. Mitä tulee kunnallisen kuulovammaisopetuksen luomiseen olisi pääkau-

pungin seudulla Espoo jo ollut halukas tänä vuonna jättämään Valtioneuvostolle anomuksen opetuksen järjestämisestä, mutta Kouluhallituksen kannan mukaan on kysymys Helsingin seudulla hoidettava kokonaisuutena. Laki myös edellyttää, että järjestely tulee sopeuttaa valtakunnalliseen järjestelmään. Tämä kysymys siis lykkääntyy ainakin tammikuuhun 1974.

Koko maan osalta on tämän vuoden tammikuun loppuun mennessä saapunut anomukset yhteensä kahdeksasta toimintapistteestä. Nähtävästi ainakin osa näistä pääsee alkamaan toimintansa 1.8. 73 lähtien ja jos kaikki anomukset hyväksytäisiin, olisi n. puolet tästä prosessista toteutettu.

Yleisesti voidaan mainita, että eduskunta hyväksyessään lain koulujärjestelmän perusteista liitti siihen ponnin, jossa edellytetään, että uuteen koulujärjestelmään siirryttäessä huolehditaan erityisluokkia, -kouluja ja -opetusta kehittämällä niiden lasten opetuksen järjestämisestä, jotka fyysisen tai psyykkisen sairauden, vian tai vamman vuoksi eivät voi seurata opetusta normaalkouluissa. Suunnittelun alueella on näissä asioissa ollut paljon myötätuulta ja mm. opetusministeri ilmaisi olevansa omalta osaltaan halukas viemään asioita eteenpäin, ja samoin on varmaan sosiaali- ja terveysministerikin halukas tähän, kunhan me yhteistoimin ja yhteisvoimin rauhallisesti ja järkevästi ajamme näitä asioita. On siis tapahtunut ja tapahtumassa paljon selkiintymistä.

Helsingin kaupungin osalta on todettava, että on ehkä ollut riittämättömästi halukkuutta asian hoitamiseen, kun esim. erityisopettajan palkkaukseen olisi saatu ja saataisiin milloin tahansa 47 % valtion varoista. Toisaalta Helsingin kaupunki on kehittänyt toista linjaa, nimittäin foniatriksen klinikan puheterapian opetusta. Tähän vain ei valitettavasti valtion apua ole saatavissa. Tämä toimintalinja on ehkä tapahtunut nykyisten lasten kustannuksella. Kuulovammaisten opetuspisteet tarvitsisivat (kukin) yhden päätoimisen puheenjohtajan.»

Kysyttiin kuulovammaisten luokilla opiskelevien lasten mahdollisuuksia siirtyä Mikkelin kuurojen koulun yhteydessä olevaan kokeilukouluun. »Kiinnostuneiden tulisi lähettää hakemuksensa tietoineen Mikkelin kuurojenkoulun rehtorille.»

Puheenjohtaja totesi lopuksi, että tilaisuus on ollut tarpeen ja viittasi kahteen kokouksen alussa pidettyyn alustukseen, jotka hyvin sisältönsä vuoksi kannattava jaetuista monisteista lukea uudelleen.

Kotiohjauksen ja sopeutumisvalmennuksen osalta tulee Sosiaalihallituksella olemaan keskeinen sija. Viittomakielen suhteen on todettava

MERKKIPÄIVIÄ

70 VUOTTA

Toivo Kanerva kesäkuun 13. päivänä Helsingissä.

Urho Paljakka kesäkuun 14. päivänä Helsingissä.

60 VUOTTA

Anna-Liisa Blomgren kesäkuun 20. päivänä Paraisilla.

50 VUOTTA

Sirkka Turkia kesäkuun 28. päivänä Elimäen Raussilassa.

Vilho Leipälä kesäkuun 20. päivänä Oulussa.

Vieno Ikola heinäkuun 7. päivänä Helsingissä.

Maailmalta

ESPANJA

Väsänyt ja janoinen englantilainen meni Madridissa hotelliin ja pyysi lasin maitoa. Koska hän ei osannut espanjaa, käytti hän viittomia. Tuloksena oli lasi viiniä. Englantilainen ei lannistunut, vaan lasia näyttäen viittoi lehmän. Tällä kertaa hänelle tuotiin härkätäiste-luohjelma. Tästä opimme, että ravintola-alan ammattikoulujen ohjelmaan olisi myös otettava viittoma-kieli.

ENGLANTI

Benjamin Disraeli, joka oli pariin otteeseen Englannin pääministerinä kuningatar Viktorian aikana tarkkaili kerran parlamentin istunnossa, kuinka eräs huonokuuloisen parlamentin jäsen yritti seurata kuulotorven avulla pitkäpiimäistä puhetta. Aikansa tarkkailtuaan totesi hän: »Käsittämätöntä armolahjan väärinkäyttöä». Tällä hän

olevan omituista, jos opettaja ja oppilas eivät ymmärrä toisiaan.

Helsingin kaupungilla on ilmeisesti kuulovammaisten kuntoutus- ja koulutusasioissa vielä paljon tehtävää. Kuulovammaisten koulutusasioissa ei ehkä niinkään paljon ole kyste rahasta, vaan ongelmien tiedostamisesta. Tähän taas tarvitaan painostusryhmiä, yhdistyksiä ja järjestöjä, jotta asia tiedostuisi ja menisi oikeita kanavia ja että myös varojakin saataisiin.

YLI RAJAN

ELINA HEISKANEN

Pitkällisen sairauden murtamana kuoli maaliskuun 7. päivänä Kotkan kaupunginsairaalassa Elina Heiskanen (o.s. Mattila).

Hän oli käynyt Kuopion kuurojen koulun. Hän oli Kotkan Kuurojen Yhdistyksen ja Kymnlaakson Tähtien vapaajäsen. Molemmissa järjestöissä hän osallistui toimintaan, kunnes sairaus sitoi hänet vuoteeseen. Vainajaa jäivät suremaan puoliso, tytär Belgiassa perheineen ja sisar.

Rouva Elina Heiskanen siunattiin viimeiseen lepoonsa Parikan hautausmaalla maaliskuun 24. päivänä. Siunauksen toimitti pastori Jaakko Kontkanen. Hautakumpu peittyi lukuisista omaisten ja ystävien sepeleistä ja kukkalaitteista. Haudalle laskettiin mm. Kotkan Kuurojen Yhdistyksen ja Kymnlaakson Kuurojen Urheiluseura Tähtien sepele.

E. M.

luonnollisesti tarkoitti sitä, että kuulotorven poisjättämällä olisi huonokuuloinen voinut istua rauhassa typerän puheen häiritsemättä.

ULKOMAILTA LYHYESTI

Floridalaisen pankin virkailija oli varma, että kysymyksessä oli ryöstö. Kaksi miestä käveli tiskin eteen ja ojensi hänelle lapun, jossa luki »Antakaa meille kassi». Miehet vaikuttivat hänen mielestään hämäriltä ja hän painoi hälytysnappia. Miehet eivät reagoineet tähän, vaan ojensivat toisen lapun, jossa luki »2500 pikkurahana». Kassanhoitajalta jäi huomaamatta, että asiakkaat olivat kuuroja ja halusivat vaihtaa rahaa. Kun miehet eivät saaneet palvelua, kävelivät he närkästyneinä pois — vain törmätäkseen ovella liittovaltion poliiseihin, jotka tähtäsivät aseella, komensivat »kädet ylös» ja uhkasivat ampua. Kun asia selvisi, pyysivät sekä virkailija että poliisit naama punaisina anteeksi.

Suomen Sosialidemokraatti

21.3.73

EDITH SANDBLOM

Huhtikuun 25. päivänä nukkui ikuiseen uneen rouva Edith Sandblom, o.s. Löfman Espoon sairaalassa, jonne hänet oli edellisenä päivänä viety. Edith Sandblom oli syntynyt Kirkkonummella 21.11. 1894. Hän oli käynyt Porvoon kuurojenkoulun ja koulunkäynnin jälkeen liittynyt jäseneksi Helsingin Kuurojen yhdistykseen. Hän hoiti yhdistyksen vahtimestarin tehtäviä vuosina 1939—48. Edith oli monin eri tavoin tukenut yhdistystä ja sen kesäkotia. Tunnustukseksi ja kiittolisuuden osoitukseksi hänet v. 1960 kutsuttiin Helsingin Kuurojen yhdistyksen kunniajäseneksi. Lämminsydämisenä ja valoisana ihmisenä hän oli pidetty yhdistyksen piirissä.

Kauniina ja aurinkoisena kevät-päivänä 4.5.73 toimitettiin Edith Sandblomin ruumiinsiunaus runsaan saattojoukon läsnäollessa Espoon kirkossa. Espoon ruotsalaisen seurakunnan pastori Harry Wahlsberg suoritti siunauksen puheen kauniisti vainajan muistolle. Tulkkina oli neiti Rea Stadius. Vainajan haudalle laskettiin omaisten ja sukulaisten kukkalaitteiden jälkeen Helsingin Kuurojen yhdistyksen sepele, yhdistyksen Naiskerhon ja Urheiluseura Heron kukkalaitteet. Kaunis kukkakumpu jäi todistamaan, että Edith ystävämme on rauhan rannan saavuttanut. Vainajan muistotilaisuudessa luettiin adressit, joilla monet ystävät eri hyväntekeväisyysrahastojen välityksellä kunnioittivat Edithin muistoa.

A. A—k.

EDITH YSTÄVÄMME

Kun jollekulle on tullut äkkiä lähtö viimeiselle matkalleen, tämä jättää jälkeensä jääneille tavallista syvemmän surun tai kaipauksen. On vaikeaa uskoa, että Edith Sandblom, meidän vanha, uskollinen ystävämme, ei enää koskaan liiku keskuudessamme, jotka olemme niin kovin tottuneet hänen läsnä- tai olemassaoloonsa. Aina monista vuosikymmenistä alkaen hänestä on jäänyt paljon lämpimiä ja kiitollisia muistojen meidän mieliimme. Ja nämä muistelot pulpahtivat esiin »uutisina» keskusteluissamme ja puheissamme. Muisteltiin hänen suurenmoista anteliaisuuttansa ja ääretöntä hyvyytensä.

Neljäkymmentä vuotta sitten tustuin Sandblom-aviopariin. Siinä aikaan olin velkaantunut ja koditon ja totta sanoakseni sain niellä monta karvasta pilleriä. Eihän epäonnistuneelle tai velkaantuneelle anneta arvoa. Mutta Edithin olemuksesta säteili myötätuntoista ymmärtämystä minua kohtaan. Olen monesti ihmetellyt hänen itsestä ajattelutaitoansa elämän kysymyksissä, vaikka hänen äidinkielensä oli tavallinen, kuten toisten kuurojen laita on. Hän ymmärsi ihmisen masennuksen tahi taloudellisen ahdingon. Hän oli luonteeltaan iloinen, ystävällinen, vaatimaton ja puheissaan rehellinen ihminen.

Tavatessani hänet olen aina iloinen hänen turvallisen ymmärtävästä läsnäolostansa. Meidän ystävyys-

HILDA POUSI

Karhulan sairaalassa kuoli maaliskuun 31. päivänä Hilda Pousi, täytettyään juuri maaliskuun 23. päivänä 85 vuotta.

Vainajan toivomuksesta siunaustilaisuus 7.4. pidettiin hiljaisuudessa vain lähimpien omaisten ja ystävien läsnäollessa. Siunauksen toimitti Metsäkulman hautausmaalla Kymn kirkkoherra Rurik Tamme-

kas. Vainajaa jäivät suremaan kasvattitytär perheineen sekä sisar ja veli perheineen.

temme on kestänyt 40 vuotta hyvässä yhteisymmärryksessä.

Minulle on jäänyt paljon, paljon muistoja Sinusta. Muistan Sinun ja Jalmarin omistamanne huvilan Kauklahdessa, josta myöhemmin muutitte lähellä olevaan isompaan huvilaan. Tässä kodissanne eräänä varhaisaamuna Jalmar vai pui kuolon uneen Sinun valvovien silmien edessä istuessasi hänen vuoteensa reunalla. Herkkänä ihmisenä Sinä olit toivottoman syvässä surussasi. Mutta Toini siskostasi (rva Löfmanista), joka asui viereisessä omassa huvilassansa, oli tukea ja apua Sinulle surussasi rakkaan ja hyvän elämäntoverisi poismenon johdosta. Jalmarin kuoleman jälkeen Sinä ja Toini muutitte sieltä Niittykummulle omaan huoneistoonne. Nyt Toini jää sinne yksin ja suree Sinua, ainoata sisarustansa ja läheisintä omaistansa.

Muistan Turun matkan, jonka Sinä vastusteluistani huolimatta kustansit minulle ja vieläpä vuokran yösiastani matkustajakodissa. Tässä yövyin Hiljan (rva Ahlbackin) ja toisen toverin kanssa. Ja Sinä olit yötä Rakel—Elias Savisaarien luona. Seuraavana päivänä Savisaarien kutsusta Hilja ja minä olimme heidän luonansa aamiaisella. Tästä iloisesta koulu- ja elämäme vaiheita muistelevista tarinoistasi ovat nyt poissa Elias ja Sinä.

Sinun lahjoittamasi villatakki, käsilaukku ynnä muut ovat olleet ahkerassa käytössäni jo lähes 15 vuotta ja ovat edelleen hyvässä kunnossa. Ne ovat aina saaneet minut muistamaan antajansa. Sinä olet ollut aina antelias ystäville, naiskerhollemme ja muille seuroille. Muistan, miten minä melkein järkytyin tai oikeammin liikutuin syvästi Sinun suuresta lahjastasi viime merkkipäivänäni. Minusta tuntui siltä, että se olisi kuin jäähyväismuistolahja minulle. Sinä näet tiesit odottaa viimeistä lähtöäsi, josta Sinä jonkun kerran olit maininnut toisille kuuroille.

Kiitos, kiitos kaikesta hyvydestäsi, Edith rakas!

Sinua muisteleva

Laina ystäväsi.

Pyhäpäivän palsta

VIKAPARTIO

»Jeesus voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestansa». Hebr. 7:25.

Sodan aikana oli viestijoukkojen vikapartiolla tärkeä tehtävänsä, he joutuivat päivittäin pitämään huolta siitä, että puhelinlinjat olivat kunnossa, etsivät jos oli vikoja, ja korjasivat ja palasivat tukikohtaansa.

Kristittyjen joukossa on myöskin paljon vikapartiolaisia, he ovat otaneet oikein tehtäväkseen toisten ihmisten vikojen etsimisen, ja että he auttaisivat ystäväänsä Jumalan lasten iloon ja vapauteen, he eivät todella tee mitään hyvää tämän hyväksi, vaan toittavat muille löytämänsä viat, joista vaivalla ovat selvää ottaneet.

Mutta vaivannäkönsä on aivan turha, sellainen työ on aivan turha. Sellaisia vikapartiolaisia kristittyjen joukossa ei tarvita.

Jumalan työ on taasen aivan toista kuin näitten lakikiikkoilijoiden ja seurakunnan hajottajien ja erimielisyyksien kylväjien työ.

Jumala on lähettänyt Jeesuksen juuri Sinun luoksesi ystäväni, olitpa sitten minkä vian alainen tahnassa Jeesus auttaa sinua ja parantaa ja sitoo haavasi, nostaa, kantaa ja pelastaa sinut ja vie rakkaan tai vaallisen Isämme luo.

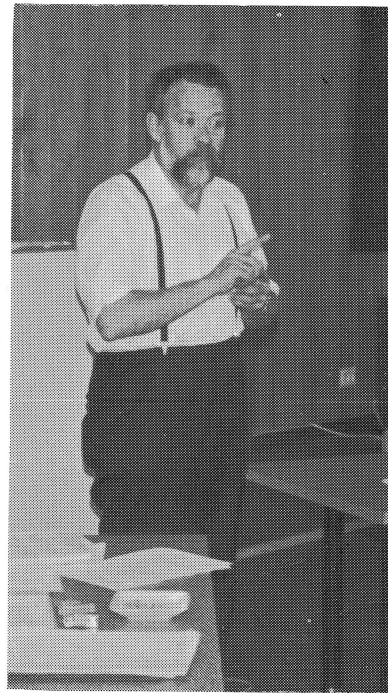
Hänen armonsa täyttää sinun syntisen ruumiisi ja vapahtaa kaikesta synnistä, sillä Jumalan armo on syntiä voimakkaampi, ja antaa rauhan. Synti ei anna rauhaa, ei lakikiikkoilijat, ei paras ystäväsiäkään, vaan Jumalan Rauha joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, jota ihminen ei voi toiselle siirtää, vaan sen on itse uskonkilvoituksessa koettava. Jeesus tekee tämän rauhan siirron sinulle, hän se on jota ilman ei kukaan voi Jumalan luo tulla.

Uskon ystävä. Lopeta vikojen etsiminen, niitä löytyy loppuun asti, etsi Jumalan armoa joka siirtää sinut itsestäsi ja ystävästäsi Kristuksen eteen rukouksessa pyytämään Jumalan johdatusta, että mahdollisimman monet löytäisivät Jumalan armon oikeaan aikaan.

Reino Grev

Kentältä kuultua ja nähtyä

Tanskan Kristian Møller käyttämässä puheenvuoroa nuoriseminaarissa.

Nyt kesälomien alkaessa on syytä katsoa, mitä liittomme järjestökentällä ja liiton toiminnassa on tapahtunut. Tärkeimpänä tapauksena on pidettävä Viittomakielen kuvasanakirjan valmistumista. Kirjan viipymisestä monet ennakotilaajat ehtivät hermostua. Moni jo ehti kysyä onko liitto ryhtynyt huiputtamaan olemattomilla lupauksilla. Ehkäpä näin on sanottu leikkimielellä, mutta se osoittaa kuinka tärkeä tämä kirja on. Ja nyt kirjan pitäisi olla ennakotilaajilla ja myös muillakin halukkailla.

Pohjoismainen nuoriseminaari piti kokousta Malmiharjussa 19

—23.4. Tuli siellä itsekkin oltua. Suomi oli seminaarin isäntänä ja emäntinä toimivat Malmiharjun emännät mallikkaasti. Paikat olivat koreita ja ruoka maittavaa. Eivät suotta emännät saaneet kiitosta kailta.

Entä mitä seminaarissa tapahtui ja mitä puhuttiin, siitä antaa käsityksen oheinen luettelo seminaarin alustuksista:

- miksi olemme täällä
- millaista nuorisotoimintaa on
- mitä yhteistä ja erilaista nuorisotoimintaa on
- miten nuoret kuurot toimivat eri maissa

- mistä johtuu nuorten kuulevien ja kuurojen ero
- mistä johtuu nuorten ja vanhempien kuurojen ero
- on puute kuuroista nuoriso-ohjaajista, siksi pitäisi ohjaajia kouluttaa
- missä paikassa ensimmäinen Pohjoismainen nuoriso-ohjaajakurssi voidaan järjestää
- miten nuorten kuurojen sosiaalitoimintaa pitäisi järjestää
- mitä voidaan tehdä koulunsa lopettaneiden kuurojen hyväksi
- mitä voidaan tehdä nuorten tasapainottomien kuurojen hyväksi

Valpaskatseinen Tanskan ryhmä.

Seminaarissa käytiin tiivistä ryhmätyöskentelyä. Pauli Mikola esittämässä ajatuksiaan.

Näkemiin ja kiitokset. Eron hetki seminaarin päätyttyä.

Malmiharjulla usein nähty vieras, liittomme puheenjohtaja Runo Savisaari selostamassa Malmiharjun vaihteita seminaarilaisille. Taustalla Heffatan lahjoittama Karl Oskar Malmin rintakuva.

- käyttävätkö nuoret vapaa-aikansa oikealla tavalla
- miten voimme saada nuortenkerhoista houkuttelevampia
- miten voimme saada huumausaineiden käyttäjät ja muut ympäristöhäiriintyneet mukaan.

Näiden aiheiden kimpussa seminaarin ryhmätoiminta työskenteli ja yhteenvedot esitettiin yleisistunnoissa.

Yhteisenä ongelmana oli se, että nuorisotyö ei missään maassa ole niin tehokasta kuin pitäisi olla. Yksimielisiä oltiin siitä, että suurin osa nuorista kuuroista on aloitekyvytöntä ja passiivista yhdistyselämässä.

Tämän tilanteen seminaari katsoi johtuvan siitä, että ikäryhmän 18—30 kuurot ovat joutuneet läpikäymään kouluopetuksen, joka pääosaltaan on rakentunut puheopetuksen pohjalle. Tämä ikäkausi on joutunut väärän ja riittämättömän opetuksen uhriksi. Materiaalinen kehitys viimeisten 20—30 vuoden aikana on myös eräs syy nuorten passiivisuuteen.

Seminaarissa tehtiin seuraavat ehdotukset ongelman ratkaisemiseksi:

- on saatava nuoriso-ohjaajia, jotka pystyvät ohjaamaan ja aktivoimaan nuoria
- nuorille on annettava todellaisia tietoja yhteiskunnasta, elämästä ja ongelmista
- on järjestettävä kerhojen keskeisiä toimintakipailuja
- kuurojenyhdistyksillä on oltava sosiaalinen vastuu jäsenistään.

Näitä ajatuksia tuli esille seminaarissa. Samalla vaihdettiin kokemuksia ja ideoita. Oli hyvä kun tällä tavalla voidaan olla yhteistöiminnassa. Tuntui vain siltä, että olemme varsinkin sosiaalisissa kysymyksissä vastaanottavana puolella. Olihan meillä uuttakin tarjottavaa.

Seminaarin tarpeellisuudesta oltiin yksimielisiä ja uusi seminaari järjestettäneen 2—3 vuoden kuluessa.

Seminaarin istuessa oli samaan aikaan Aarne Ketun vetämä hiihtoleiri Kuusamossa. Sakkia oli tup-

pautunut mukaan yli 80 henkeä. Nämä Lapin reissut näyttävät vuosi vuodelta vetävän entistä enemmän kuuroja mukaan. Oma määnsikkä — tämä pätee keväälläven aikana.

Järjestökurseilla Malmiharjulla on ollut ilahduttava määrä osanottajia. Moni on suorittanut useimmat kurssit (1—4) yhteensattumista huolimatta. Perustiedot on aina annettu, koska monet ovat ensikeräisiä järjestötoiminnassa. On yhdistyksiä, jotka eivät ole lähettäneet osanottajia yhteenkään Malmiharjun kurssille. Mikähän on ollut esteenä. Ei ainakaan rahan puute tai matkan pituus. Tukeehan liitto rahallisesti yhdistysten toimintaa ja lisäksi kurssit ovat olleet maksuttomia.

Liiton henkilökuntaa lisätään kesän aikana. Pertti Taimisto tulee toimimaan monessa tehtävässä. Viittomakielentaitoisena ja kuulevana hänestä on paljon apua.

Juhannusjuhlaa tullaan varmasti monessa paikassa järjestämään ja kansa rientää sinne minne kukin haluaa. Monet yhdistykset ovat alkaneet ottaa yhteyttä liiton toimistoon juhlien ja kurssien järjestämiseen liittyvissä asioissa. On mielestäni hyvä asia, kun liiton toimisto voi olla apuna näissä asioissa. Mutta toimihenkilöpula alkaa jo asettaa rajoituksia. Jotakin on tehtävä tilanteen parantamiseksi. Kesän aikana mietitään ja palataan syyskauden alussa näihin yhdistys- ja kerhoasioihin.

Järjestökurssin osanottajia luennolla.

Esko Sänkiniemi

Kerhomiehen mietteitä

Tämän lehden viime numerossa nimimerkki Aatu otti esille raittiusaatteen, joka on ollut kauan sitten monien esitelmöitsijöiden aiheena, mutta johon ei sen kummemmin otettu kantaa. Nykyisin lukuisat vanhemman polven kuurot ovat alkaneet kiinnittää huomiota raittiusaatteen sammumiseen. Ehkä kannattaa ryhtyä tutkimaan miten tähän on tultu ja mikä oikein on tämä raittiusaate.

Kerhotoiminnassa raittiusaatetta on vieroksuttu monesta syystä. Yksi syy on se, että jos kerho ryhtyisi toimimaan raittiusaatteen mukaisesti ja ottaisi tilaisuuksissaan esille alkoholin turmiollisuuden, niin silloin on varmaa ettei juhla-paikalla ole montakaan kuulijaa. Miksi nuoria kuuroja ei kiinnosta raittius. Ovatko nuoret kuurot unohtaneet raittiuden merkityksen.

Mielestäni monet eivät ole sitä suoraan maininneet, mutta monissa yhteyksissä tulee esille sana raittius. Monet nuoret muistavat miksi ryhtyivät juomaan Alkon tuotteita ja punnitsevat juodako vai ollako ilman. Useimmiten juodaan.

Olin itse taannoin mukana aktiivisesti raittiusyhdistyksen toiminnassa ja panin merkille mikä piti raittiusaatteen mielessä. Palavasieluiset johtajat, joilla oli uskoa ja uskallusta, ottivat kantaakseen vastuun levittäen aatteen sanomaa. Nykyisin näitä raittiusjulistajia ei yhdistyksissä enää tapaa. Heidät on melkein pantu syrjään ja toiset ovat siirtyneet tästä ajasta.

Jos nyt ryhdytään punnitsemaan onko yhdistyksissä otettava esille raittiusasiakin, niin voin suoralta kädeltä sanoa, että on ehdottomasti otettava, mutta ei sellaisena kuin ennen. Mitä järkeä on raittiin tulla raittiustilaisuuteen, jossa puhutaan raittiudesta, koska hän ei kumminkaan sen raittiimmaksi tule. Raittiustoiminnan pitäisi olla ehkäisevää toimintaa, enimmäkseen henkilökohtaista, kohteina alkoholia käyttävät kuurot. Pelkät juhlat, joissa ylistetään raittiusaatetta, eivät täytä tarkoitustaan. Mielestäni pitäisi vastuuntuntoisilla yhdistys- ja kerhonjohtajilla olla aikaa hen-

KOTIMAASTA

KOTKAN KUULUMISIA

Kotkan yhdistys päätti vuosikokouksessaan jälleen elvyttellä opintokerhotoimintaa. Kovin vilkkaaksi ei toiminta kuitenkaan vielä muodostunut, koska ei löydetty sellaista kerhohuonetta, jossa olisi viihdytty. Loppukeväällä vasta löydettiin Seurakuntakeskuksesta mieleinen huone, jossa syyskaudella ruvetaan ahkerasti opiskelemaan.

Kevään kuluessa kävi opintokerho kotitalouslautakunnan vieraana opettelemassa salaattien ja lämpimien voileipien tekoa ja PYP:n vieraana saamassa eläkeneuvontaa. Molemmat tilaisuudet vetivät tosin vain pienen osan jäsenistä — miehet kaihtoivat salaattikurssia ja nuoret jäsenet eläkeneuvontaa. Kyllä miehiäkin olisi salaattikurssille otettu. Eihän meidän yhdistyksessämme pitäisi mitään rajoja olla miesten ja naisten töiden välillä, onhan ravintolatoimikunnassakin kaksi miestä, jotka vuorollaan huo-

kilökohtaisiin keskusteluihin alkoholia käyttävien kanssa. Tällaiset kontaktit ovat paljon tehokkaampia kuin juopottelun tuomitseminen.

Ongelmana on, kuka uskaltaa ryhtyä tositoimiin kerhoissa ja yhdistyksissä raittiustoiminnan järjestämiseksi oikealla tavalla. Olisi jo aika herätä, syyt alkavat jo näkyä. Alkoholistit työllistävät jo lukuisia kuurojen työntekijöitä. Jotakin on tehtävä.

Kerhomies

NUORTENKERHOJEN TOIMINTAKILPAILU

Tilanne toukokuun 6 päivänä:

Helsinki		325	pistettä
Turku		197	»
Tampere		191	»
Keski-Suomi		183	»
Pori		94	»
Hämeenlinna		93	»
Lahti		84	»
Vaasa		58	»
Oulu		22	»

lehtivat pullien hankinnasta ja kahvinkeitosta! Puhumattakaan siitä, että naisia on ollut puheenjohtajana siinä missä miehiäkin. Katsoit-teko muuten sitä »Perhe on pahin»-sarjaa, jossa nuori aviovaimo sanoo miehelleen: »Ei missään ole kirjoitettu, että naisen pitäisi laittaa aamiainen ja neuloa napit»... Niin, ei missään ole määrätty, etteivät miehet saisi tulla kotitalouslautakunnan salaattikursseille.

Mitä taas eläkeneuvontaan tulee, niin onhan olemassa kaikenlaisia eläkkeitä, muitakin kuin vanhuuseläkkeitä. Nuoren ihmisenkin on hyvä esim. tietää, minkä työeläkejärjestelmän piiriin kuuluu. PYP:ssa meitä kestittiin ruhtinaallisesti: oli karjalanpiirakoita, kääretorttua ja pikkuleipiä. Niitä oli varattu kahdellekymmenelle hengelle ja meitä oli mukana kuusi, joten oli siinä syötävää.

Kotitalouslautakunnasta vielä. Sehän on kaupungin ja kunnan palveluihin liittyvä elin. Kotitalouslautakunnalla on yleensä neuvontasema, josta kuka tahansa voi käydä kysymässä neuvoja kotitalouteen liittyvissä kysymyksissä. Neuvontaseman keittiössä järjestetään kurseja, kutomosta saa kangaspuut käyttöönsä jne. Kuurokin voi käyttää hyväkseen näitä palveluja. Tämä olisi varmasti helpompaa, jos ensin yhdessä tulkin kanssa käytäisiin tutustumassa kotitalouslautakunnan tiloihin ja talousopettajiin.

Kevään viimeisessä kokoontumisessa tutustuttiin viittomakielen sanakirjoihin. Uusi sanakirja päätettiin esitellä myös paikkakunnan sanomalehdille.

Opintokerhojen ohella on pidetty illanviettoja ja äitienpäivänä tietysti äitienpäiväjuhla. Sisar Leenan piiriin on kokoonnuttu kerran kuussa. Viimeisessä piirissä näimme farmaseutti Sirkka Hämäläisen esittämän värikylläisen filmin Japanista, Hong-Kongista ja Thaimaasta. Syksyllä on luvassa maailmanympärimatkalta otettu filmi.

Kotkan tyttö Hannele Virolainen elää nykyisin Länsi-Saksassa ja on

LASTUJA RAITIN VARRELTA

Ikkunani alla hyppelee västäräki pyrstöään mukavasti keikutellen ja orava kiipeilee puun runkoa pitkin ylös oksalle vielä harmaassa talviturkissaan, onkohan se unohtanut vaihtaa turkkinsa kesään. Koivut ovat hiirenkorvistaan puhjenneet. Kevät on kääntymässä kesäksi. Taitaa mökkihöperöiden käsiä syyhyttää.

Syyhyttipä hesalaisten käsiä. Niinpä toukokuun ensimmäisenä sunnuntaina oli Hesän yhdistyksen ja Heron yhteisellä Suvipirtillä vilskettä. Nuoret ja muut huiskivat hihat heiluen talkootöinään pihaan puhtaaksi. Ja toiset ottivat mittaa Heron järjestämässä suunnistuskilpailussa.

Pääsiäinen huristi monen kuuron kohdalla ulkomaan reissun merkeissä. Timi käväisi Pariisissa, elämänsä ensimmäisellä ulkomaanmatkalla. Miltä tuntui, Timi? Koo, Rea ym. olivat Soinin vetämänä Lontoon keväässä. — Perästäpäin kuuluu, sanoo torvensoittaja — tämän lehden palstoilla, toivottavasti.

Kuurojen lehden viime numerosa ystävämme RaiNi kertoi silppusäkissään »Me»-lehdessä olleesta kirjoituksesta, Kiinan kuuromykistä. Poimin vähän lisää »Me»-ledestä (ei RaiNi pahastune). Lääketieteen lisensiaatti Ilkka Taipale, tunnettu asepalveluksesta kieltäytyjä mainitsi kirjoituksessaan, että siinä tehtaassa sokeat ja kuurot olivat kovin kiinnostuneita maailman asioista. He kyselivät myös kuurojen ja sokeiden oloista Suomessa ja lähettivät meille terveisensä. Ihmetellen ajattelen mitä herra Taipale tiesi kertoa kiinalaisille kuuroille meistä? Onko hän lainkaan

hiljattain avioitunut kirjeenvaihtoverinsa Jürgen Dobersin kanssa. Hannele on luvannut kirjoittaa elämästään uudessa kotimaassaan Kuurojen Lehdelle.

ollut missään kontakteissa Suomen kuurojen kanssa, kuka tietää?

Äitienpäivän vietto meni juuri ohi. Hesän touhukkaat nuoret lähettivät HKY:n äiti-jäsenille kutsukortit äitienpäivän juhlaan. Yksi niistä tipahti Nuorten Kerhon kuuraattorin kodin kirjeluukusta sisään. Olihan se kovin ystävällistä huomaavaisuutta — vai oliko se erehdystä? Joka tapauksessa oli siellä juhlassa mukavaa ohjelmaa, kahvia, täytekaakkaa ym. Äitejä oli-kin saapunut salin täydeltä ja puhetta pidettiin äideille, niille oikeille äideille.

Hero jakeli jäsenilleen SKUL:n kuntoliikuntakortteja. Se on valta- van hyvä asia. Ar aivan ilahtui saadessaan sen käteensä. Harrastaahan Ar melkein joka päivä kuntokävelyään 3—5 km. Mutta hänelle sanottiin, ettei tavallinen kuntokävely kelpaa merkittäväksi korttiin. Pitää olla kova kävely, hölkkä sellainen, että hiki virtaa. Tippa silmässä Ar heittää koko kortin roskikseen. Ei tällainen ikä-ihminen vähii kilojaan raaski hukata.

Viimeisen kappaleen johdosta huomauttaisin, että kuntokorttiin on merkitty ohjeeksi kävely tai hölkkä. Seuroille on annettu hiukan tarkemmat ohjeet: kävely kuin kävely ei kelpaa. Ajattelehan Ar, lähdet jonkun seurueen kanssa Korkeasaareen, kiertelette siellä, syöttelette eläimille pähkinöitä ja siinä sivussa käytte kahvilla. Päätteeksi merkitsette korttiin 10 km. Eihän tuo ole kuntoliikunnan tarkoittamaa kävelyä. Kuntolenkki kierretään määrätietoista ja reipasta vauhtia ja jotta liikunnasta olisi jotain apua, niin sydän pitäisi saada sykkäilemään normaalia nopeammin. Hölkkä on kyllä siinä paras tapa, eikä sitä saisi pelätä kilojen haihtumista — kyllä ne tulevat takaisin jos halutaan.

Kuntolenkille siis vain, nimimerkki Ar, kyllä sen lenkin kävellenkin saa kiertää.

SKUL:n toiminnanjohtaja.

MUNSALASTA

Kulkiessaan Herran johdossa ei aina tiedä mihin ilojuhlaan kulloinkin pääsee. Juhlan tuntua oli Munsalassa huhtikuun 29 päivänä Vilma Nygårdin viettäessä 70-vuotispäiväänsä. Merkkipäivä tosin oli jo 25.4. 73. Sukulaisia oli tullut paljon Toholammilta onnittelemaan entistä Vilma Raitalaista. Hyvin, oikein hienosti, oli kaikki järjestetty baptistien rukoushuoneeseen. Siellä tarjottiin vuorotellen hengellistä ja aineellista ravintoa. Kaksi pöytää oli täynnä ihania leivonnaisia, voileipiä jne. Puhajat muistuttivat Jumalan rakkaudellisesta johdosta ja armosta, erittäin 19 vuotta sitten, jolloin Vilma jäi leskeksi ja kolmen pojan yksinhuoltajaksi. Eräs vanha ystävä kertoi miten Vilma supisuomalaisena tuli täysin ruotsalaiselle paikkakunnalle, mutta ei jäänyt murjottamaan yksikseen vaan etsi seuraa. Koska hän ei korvakuulolta voinut oppia ruotsia, niin hän ryhtyi lukemaan ja siitä pitäen on puhunut, lukenut ja kirjoittanut ruotsinkiel-tä ja tullut hyvin toimeen asiakkaiden kanssa pienessä puodissaan. Kaikesta näki, että salin täyttävä väki olivat Vilman hyviä ystäviä. Aina välillä saatiin kuulla kauniita kuoro- ja yksinlaulusesityksiä. Pieni tyttö lauloi: Jumalan rakkauden ulkopuolella ei voi olla, me olemme sen sisällä. Sen suuren rakkauden huomaa jätimme Vilman kiitellessämme ja sanoessamme näkemiin.

J. K:niemi.

KOKKOLASTA

Usein saa lehdistä lukea, kuinka entiset koulutoverit kokoontuvat verestämään muistojaan. Olen aina ihaillut sitä lämpöä ja rakkautta, jota rintamalla yhdessä taistelleet osoittavat toisilleen, vaikkapa vain kadulla tavatessaan. Omassa sisimmässäni tunnen samantapaista tavatessani kuurojenpappeja sekä muita, joiden kanssa on monia vuosia yritetty tehdä hengellistä ja muutakin työtä yhteisellä saralla. He ovat käyneet hyvinkin rakkaiksi. On yhdessä iloittu voitoista ja surtu tappioista, Pelastusarmeijan kieltä käyttäkseni. Viimeksi koin sen voimakkaasti viimeisillä kirkko-

KAMERAPALSTA

FILMIFESTIVAALIT HELSINGISSÄ

Helsingin Kuurojen Yhdistyksen Kamerakerho järjesti 5-vuotisjuh- lansa yhteydessä filmifestivaalit huhtikuun 28 päivänä. Päivällä oli esillä valokuvanäyttely. Näytteille oli lähetetty 33 kuvaa, joista 9 väri- kuvaa. Suurin osa kuvista oli Tans- kasta. Iltä kului Kamerakerhon 5- vuotisjuhlan, filmiesitysten ja pal- kintojenjaon merkeissä. Kamera- kerhon puheenjohtajan rouva Aura Ahlbäckin lausuttua yleisön terve- tulleeeksi, esitti rouva Eija Auvo lausuntaa. Iltapalan jälkeen esitti- vät tervehdyksensä Helsingin Kuu- rojen Yhdistyksen puolesta T. Rik- ström, Oslon Kaitafilmerkerhon pu- heenjohtaja Olav Kristensan ja Pentti Korhonen Jyväskylän Kuuro- jenyhdistyksen Kamerapiiristä. Li- säksi toivat onnittelevia Heron, Bridgekerhon, Naiskerhon, Ampu- maseuran, Nuorten Kerhon ja Uu- denmaan Moottorikerhon edusta- jat. Arhusista tullut onnittelevä hke luettiin. Kahvitarjoilun jälkeen esi- tettiin kilpailuun lähetetyt filmit, joita oli 8 kpl., näistä 2 viihdefilme- jä Tanskasta. Filmit ja valokuvat oli arvosteltu aikaisemmin. Tuoma- reina toimivat Suomen Kaitaeloku- vaajat, liiton puheenjohtaja pastori Heikki Kalima ja valokuvaaja Bert Carpelan.

Dokumenttifilmit: 1) »Min sviger- fars hobby» (Appeni harrastus) 78 pist. Jenö Batory, Kööpenhamina, 2) »Fjellvidda kaller» (Tunturila-

päivillä. Eläkkeelle siirtyneekin tulivat elävästi mieleeni. Kautta vuosien olen ihaillut sitä rakkaut- ta ja kunnioitusta, jota kuurot ovat osoittaneet pappejaan ja muita auttajiaan kohtaan. He täyttävät Paavalin kehoituksen kirjeessä 1. Tes. 5: 12—13. Lämpimät terveiset kirkkopäiviltä, siellä saatiin hyviä neuvoja ajallista elämää varten, kuin myös iankaikkisuutta ajatel- len. Kiitoksia niiden jakajille, Veikko Väättäiselle, Erik Ventinille, Eino Savisaarelle ja Eeva-Liisa Moi- laselle avustajineen.

Rakkaudesta osakkaaksi päässyt.

MOOTTORIPALSTA

KILPAILUKUTSU

Uudenmaan Kuurojen Moottori- kerho r.y. järjestää ST-ajot kesä- kuun 16. päivänä klo 13.00 Röylässä. Lähtöpaikka on Hiidenveden Shell- huoltoasema. Ajomatka n. 80—100 km. Kilpailukarttana käytetään Suomen tiekarttaa 2/71 tai sitä nuo- rempaa, lisäksi mahdolliset järjes- täjien apukartat. Hyvät palkinnot. Ilmoittautumiset lähtöpaikalla tun- ti ennen kilpailun alkua.

Tervetuloa!

MOOTTORI-ILTAMA

Kesäkuun 16. päivänä klo 19
Röylän Suvipirtillä

* Palkintojenjako * Tikanheittoa * Sauna * Makkaragrilli * Tietokil- pailu * Tanssia * Arvontaa * ym.

Tervetuloa!

Uudenmaan Kuurojen Moottorikerho r.y.

keus kutsuu) 57,5 pist. Per Merlie, Oslo. 3) »En dag med hjælpkor- set» (Eräs päivä avustusjoukon mukana), 53 pist. Einar Jacobsen, Oppergård. 4) »Lapsia talvikuvassa» 45 pist. Aura Ahlbäck, 5) »Under Spanias sol» (Espanjan auringon alla) 42 pist. P. Merlie, Oslo. 6) »Hötsfärg», 39 pist. P. Merlie.

Viihdefilmit: 1) »200 kr deposi- tum», (200 kruunun talletus) 82 pist. Ildi Batory, Kööpenhamina, 2) »Kom og hjalp» (Tule auttamaan), 79 pist. Jenö Batory, Kööpenhami- na.

Valokuvat, musta-valkoiset: 1) »Esittelykierros», Reijo Rieppo, »Sukupolvi», Ildi Batory, kumpikin 18 pist. 2) »2 + 1 + 2», Ildi Batory 16 pist. 3) »Alkeellinen» Ildi Batory 15 pist. Lähinnä olivat Reijo Rie- pon »Ladut», 14 pist. ja »Pilkkiön- kijan jäitä», 13 pist.

Valokuvat, värilliset: 1) »Takapi- han idylli», Henning H. Jorgensen, Århus. 2) »Hiljaisuus», H. H. Jör- gensen ja »Iltaranta», Ib. Steen Hansen.

Parhaiten menestyi filmifestivaal- leissa rouva Ildi Batory Kööpenha- minasta, joka keräsi 4 palkintoa.

LIIKENNEKILPAILUT TAMPEREELLA 15.4. 73

Pentti Thilman ja Simo Silta voittivat Hämeen KMK:n järjestä- män liikennekilpailun 17 virhepis- teellä saaden takaisin KA:n kiertö- pokaalin. Toiseksi sijoittuivat vii- mevuotiset voittajat Matti Hannula ja Eero Helminen 25 vp:llä, heillä on myös 2 kiinnitystä pokaaliin, 3) Paavo Rantanen ja Pentti Piirai- nen 55 vp. Kilpailun valvojina toi- mivat Kalevan Autokoulun opetta- jat.

KA:n vt. sihteeri.

Moottorimeetings ja hauskat perheajot

Kuuroautoilijoiden uusin kokoontumispaikka

HIITOLAN LOMAKESKUS

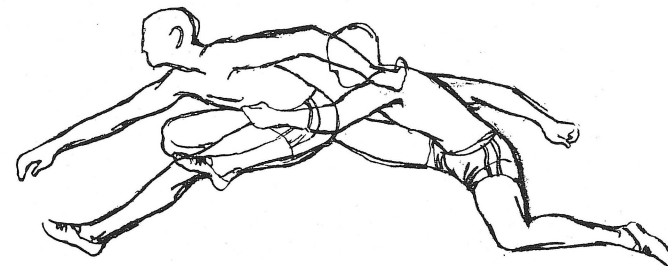
lauantaina 30 pnä kesäkuuta
klo 12—22.

KA on löytänyt kuuroille ja kuu- lovammallisille autoilijoille kokeilu- mielessä kokoontumispaikan kes- keltä Suomea, Lahden lähistöllä si- jaitsevan Laitalan kartanon, jonka ympäristö muistuttaa englantilais- tyyppistä maastoa. Paikalle aja- taan Lahdesta Hämeenlinnan tietä n. 20 km, josta käännetään oikealle ja ajetaan n. 10 km Asikkalaan päin. Kaikki kuuroautoilijat perheineen ovat tervetulleita, paikalla keskus- tellaan moottoripulmista, kuulo- vammaisten ajoneuvoliikenteen on- gelmista, vene- ja autourheilusta ym.

KA järjestää samalla n. 20 km. pi- tuisen hauskan perheajon. Ajaja- perhe, joka voittaa lähtöajasta riip- pumatta eniten pisteitä keräten oi- keasta ajotavasta sekä ensiavun vastauksista, saa palkinnoksi mat- kan laivareitillä Lahti — Jyväskylä — Lahti kantosiiptalus »Tehi»llä.

Majoitusta haluavat ilmoittakoot siitä os.: Risto Väisänen, Vuoren- peikontie 3 A 17, 00820 Helsinki 82, 19.6. mennessä.

Hiitolan lomakeskus tarjoaa au- toilijoille monipuolisia palvelujaan, joista mainittakoon: sauna, uima- ranta, ravintola, campingalue, mah- dollisuus vesihiihtoon ja veneilyyn. Tervetuloa!

URHEILU

URHEILULIITON KEVÄTLIIHTOKOKOUS

pidettiin Hämeenlinnassa huhti- kuun 29 päivänä. Kokouksessa, jon- ka puheenjohtajana toimi Martti Lankonen ja sihteerinä Jarmo Nar- mala, oli edustettuna 13 liiton jä- senseuraa.

Sääntömääräisinä asioina kokous käsitteli liiton edellisen vuoden toi- minta- ja tilikertomukset, jotka hy- väksyttiin muistutuksesta. Jäsenve- roksi määrättiin I lk. seuroille 80 mk, II lk. 60 mk ja III lk. 40 mk.

Vaasan Wellas oli lähettänyt ko- kouksen käsiteltäväksi ehdotuksen, että koulunsa päättävät kuurojen- koulujen oppilaat saisivat auto- maattisesti eron koulupaikkakun- tansa seuran jäsenyydestä ja voisi- vat sen jälkeen liittyä välittömästi kotipaikkakuntansa seuraan. Kes- kustelussa todettiin, että tältä poh- jalta jäsenten edustuskausissa syn- tyy kirjavuutta, koska jo kori- ja lentopallisarjojen takia näissä sar- joissa pelaaville on annettu erioi- keuksia siirtyä seurasta toiseen kes- ken vuotta (sarjakausi on syk- systä kevääseen). Tämän vuoksi kokouksessa ehdotettiin, että kaik- kien jäsenten edustuskaudeksi mää- rittäisiin 1.6.—31.5. Tämä tuli myös kokouksen päätökseksi äänestyksen jälkeen.

Turun Valppaan ehdotusta 10-ot- telukilpailun ottamista liiton mes- taruuskilpailuohjelmaan ei hyväk- sytty, vaikka kokouksessa todettiin- kin, että lajiin varmasti löytyisi osanottajia. Katsottiin kuitenkin parhaaksi kokeilla 10-ottelua kan- sallisella tasolla ja mikäli osanotta- jia ja innostusta riittää, järjeste- tään lajissa myöhemmin mestaruus- kilpailut.

Nuoret rynnistävät. Vas. Seppo Hallinen, Harri Kurki, Jorma Rantala, Risto Lehtinen ja Jussi Raisio.

Kari Saarikoski ylivoimainen myös KUL:n maastokisoissa

Maastojuoksumestaruuskilpailuis- ta 12.5. Vaasassa on toimitukselle tullut vain tuloluettelo. Siitä voi- daan ensinnäkin todeta, että osan-

Suomi oli saanut järjestääkseen pohjoismaiset mestaruuskilpailut v. 1974 lentopallossa, pöytätenniksessä ja hiihdossa. Kilpailujen järjestä- misoikeuksia olivat useat seurat ha- keneet. Kokous myönsi järjestä- misoikeudet lentopallon ja pöytä- tenniksen osalta Helsingin Herolle ja hiihtomestaruuskilpailut Kuo- pion Kunnolle.

ottajia oli ilahduttavan paljon, yh- teensä 35, joista 24 nuorten sarjois- sa. Kaikki kiitos seuroille, joiden tiedetään potevan jatkuvaa rahapu- laa ja silti lähettävät osanottajia nuorten sarjoihin. Ehkä ensi vuon- na KUL voi antaa näille seuroille muutakin kuin lämpimiä sanoja.

Yleisessä sarjassa voi todeta Kari Saarikosken ylivoimaisuuden. Tä- mä olikin odotettua, sillä onhan Kari ehtinyt voittaa SUL:n Etelä- Pohjanmaan piirin mestaruuden (jos piirin nimestä erehdyin, suota- koon anteeksi, se ei selviä lehtileik-

Kari Saarikoski.

keestä). Mikäli Karin kuntokäyrä on oikein laskettu, niin saamme hänestä vielä iloita Malmössä. Kauko Hökkä on toisena, mutta vähän liian kaukana. Uutena miehenä kärjessä on Pentti Talman, johon hän iskee nimensä lautaan. Timo Karvosen viidettä sijaa voi vain ihmetellä, mutta ilmeisesti hänelle sattui joko haaveri tai pistos.

Nuorten sarjassa on odotetusti Kauko Pekkala, mutta vähän liian kaukana yleisen sarjan kärjestä. Ehkä siihenkin on selityksensä. Hiihtäjälupaus Jukka Ala-Marttila lupaillee tuloa myös juoksijana.

Omissa sarjoissaan rynnistää nuorempi väki. Jussi Raisio, eikö hän hän ole opettaja Raision, joka tämän kirjoittamisesta eilispäivänä vieraili täällä, poika Turusta, on vetänyt reilusti kaulaa alle 18 v. sarjassa. Samoin Juha Sandell 16 v. sarjassa, ja Seppo Hallinen 14 v. sarjassa.

Naisjuoksijoitakin alkaa viimein tulla, kärjessä Leila Hallinen, joka tähdännee Malmöön 800 metrille. Anja-Riitta Liimatainen ja Selma Kemppainen ovat mukavassa tun- tumassa. Enkö viime vuonna kirjoittanut, että tarvitaan vain harjoittelua ja harjoittelua. Alle 16 v. sarjassa hiihtäjälupauksena tunnettu Johanna Perunka on kärjessä — mutta häviää kuitenkin alle 14 v. sarjan Merja Kohtalalle.

Tulokset Kuurojen Urheiluliiton maastojuoksun mestaruuskilpailuista Vaasassa Huutoniemen pururadalla 12.5. —73.

Yleinen sarja 5,4 km. 1. Kari Saarikoski Wellas 19,09, 2. Kauko Hökkä Ryhti 19,44, 3. Pentti Talman Ryhti 20,14, 4. Markku Ventelä Wellas 20,32, 5. Timo Karvonen Kunto 21,13, 6. Kauko Kekäläinen Kunto 21,41, 7. Ilkka Laitinen Kunto 22,01, 8. Seppo Ylivaara Wellas 22,07, 9. Pertti Ihmäki Wellas 23,25.

Nuoret 20 v. 5,4 km. 1. Kauko Pekkala Ryhti 20,16, 2. Jukka Ala-Marttila Wellas 21,15, 3. Markku Alakoski Wellas 25,23.

Ikämiehet 35 v. 5,4 km. 1. Kalevi Kuningas Valpas 24,25, 2. Pentti Turkki MKU 25,26.

Nuoret 18 v. 4,4 km. 1. Jussi Raisio MKU 18,25, 2. Jorma Rantala MKU 19,11, 3. Risto Lehtinen MKU 19,12, 4. Harri Kurki Jalo 20,34.

Nuoret 16 v. 2,7 km. 1. Juha Sandell Valpas 12,34, 2. Teuvo Meronen Jalo 13,03, 3. Jarmo Backman Jalo 13,11, 4. Timo Jaakkola Valpas 14,02.

Nuoret 14 v. 2,2 km. 1. Seppo Hallinen MKU 8,54, 2. Pentti Virtanen Valpas 11,14.

Naiset 2,7 km. 1. Leila Hallinen MKU 15,01, 2. A.-R. Liimatainen Jalo 15,35, 3. Selma Kemppainen Ryhti 15,53, 4. Sinikka Laurila Hero 17,17, 5. Anja Taskila Ryhti 19,30.

Tytöt 16 v. 2,2 km. 1. Johanna Perunka Ryhti 10,53, 2. Anni Teurakoski MKU 11,58, 3. Sonja Hämäläinen Jalo 12,09, 4. Terttu Yletyinen Ryhti 14,40.

Tytöt 14 v. 2,2 km. 1. Merja Kohtala Valpas 10,42, 2. Irma Perälä Jalo 12,07.

Joukkuevoitto meni Oulun Ryhdille, toiseksi tuli Vaasan Wellas ja kolmanneksi Kuopion Kunto.

1. Ryhti 1.00,14, 2. Wellas 1.00,56, 3. Kunto 1.04,55.

Toivottavasti nämä nuoret, päästyään juoksun makuun, jatkavat edelleen juoksuharrastustaan. Vaasassa 9—10.6. on ohjelmassa jälleen 800 m. naisille ja mukaan toivotaan kaikki edellämäinitut iästä riippumatta.

Jari Nari.

ARTO KOIVISTO JA KARI SAARIKOSKI OTTIVAT YLEISEN SARJAN PM-KULLAT

Yleisessä sarjassa taistelivat tutut nimet kärkipaikoista. Lyhyemmällä 5 km matkalla oli IU:n Arto Koivisto täysin omaa luokkaansa. 15 km:llä taas otti kullan SU:n Kari Saarikoski hyvän loppuvetonsa ansiosta. Naisten sarjassa LaVi:n Helga Pehloranta uusi viimevuotisen voittonsa.

Yleinen 15 km, joka kierrettiin viitenä 3 km:n lenkinä oli kokonaisuudessaan varsin mielenkiintoinen kilpailu. Aivan ensimmäisillä satametrillä oli keulassa Juhani Saarela, mutta jo kilometrin taivaluksen jälkeen oli Hannu Mäkirinta tempaissut rohkean 30 m:n kaulan muuhun joukkoon. Liika uhoaminen kai kuitenkin kostaui, koska Hannu oli ajettu miehissä kiinni saavuttaessa ensimmäiseltä 3 km:n kiekalta.

Puolimatassa kärkijoukon muodostivat Saarikoski, Mäkirinta, Pikkarainen ja kymmenkunta metriä takana seurasivat Mukari ja Ketonen.

Vielä viimeiselle kierrokselle lähettäessä oli kärki aivan tasoissa. Saarikoski veti ja korvaan puhalsivat Mäkirinta ja Mukari. Pikkarainen oli jäänyt noin 50 metriä ja hänestä taas saman verran Ketonen.

Raskaissa nousuissa Saarikoski sitten näytti missä kaappi seisoo ja pudotti kerralla toiset keltasta.

Pää tavoite Karilla on ensi kesää ajatellen rikkoo Pauli Savolaisen nimissä oleva kuurojen 10.000 metrin ME. Hänen valmentajansa Raimo Lehtonen uskoikin siihen olevan hyvät mahdollisuudet ja veikasi Karin pystyvän puolen tunnin rajan alittamiseen.

Kari juoksee nyt neljättä kautaan. Hän on syntynyt 2.7. 1950.

Yleinen 15 km (25):

1) Kari Saarikoski SU 51,53, 2) Unto Mukari, VaKi 52,16; 3) Hannu Mäkirinta AU 52,23; 4) Juhani Pikkarainen JU 52,50; 5) Osmo Ketonen LaVi 53,10; 6) Aarno Kallio-Könnö KaKa 53,11.

VAASA, 30.4. 1973

KARI SAARIKOSKI

Lämpimimmän vastaanoton maalialueella sai osakseen pitemmän yleisen matkan mestari Kari Saarikoski. Kuuluttaja jo etukäteen valisti yleisöä että nyt on huudot turhia, heiluttakaa ja taputtakaa. Kari ei nimittäin kuule. Ja yleisö teki työtä käskettyä. Iloinen seinäjokinen otettiin vastaan erittäin vilkkain heilutuksin.

Eikä lehtimiehetkään ole usein moisen pulman eteen joutuneet. Haastattelu jäi tekemättä, kun kielitaito riittää vain kuulevilta kyselemiseen. Enpä voikaan lukijoille Karin vaikutelmia välittää, mutta sen voin kertoa, että Kari suoritti erittäin reilun juoksun ja että yleisö sen hänelle, jos kenellekään soi.

Ilkka 30.4.73

AHTI AHONEN on poissa

Maaliskuun 23 päivänä kuoli Tampereella kirvesmies Ahti Ahonen 70 vuoden ikäisenä.

Ahti Ahonen (14) kilparadalla. Vas. Toivo Ala-Kilponen.

Valpas mestariksi lentopalloilussa

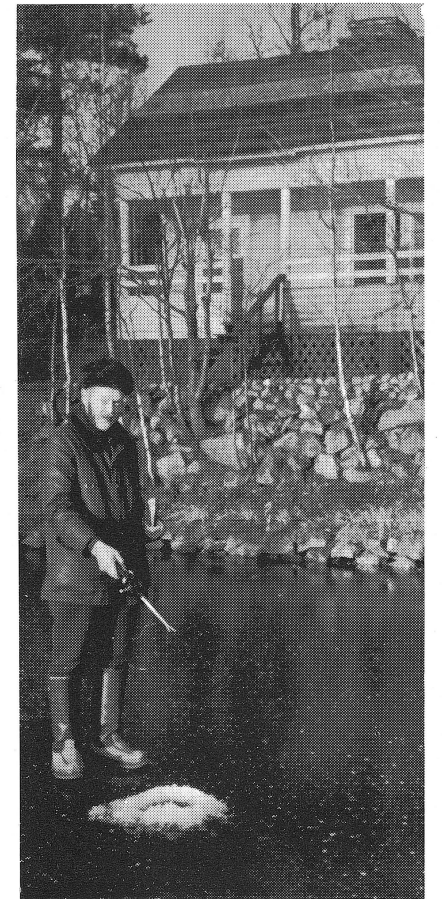
Heron ja Valppaan keskeinen lentopallon mestaruussarjan toinen kierros pelattiin Helsingissä 7.4.73. Ottelu oli sikäli mielenkiintoinen, että Hero johti siinä vaiheessa sarjaa kahdella pisteellä. Valpas oli valmistautunut otteluun huolellisesti tavoitteena revanssi syksyisestä tappiosta ja oli ottanut mukaan bussillisen kannattajiaan, joukossa johtokunnan jäseniäkin.

Ensimmäinen erä meni Valppaalle 15—9. Toiseen erään lähdetäessä oli Herokin johdossa, mutta sortui sitten heikkoihin aloitusyötyihin. Erä meni Valppaalle 17—15. Kolmannessa erässä Valppaan ruletti pyöri Alajoen johdolla ja Hero oli lyöty lopullisesti. Erä Valppaalle

15—7 ja koko voitto 3—0. Kalavelat tuli maksetuksi.

Mestaruus ei kuitenkaan vielä ollut ratkennut, koska molemmat joukkueet olivat tasapisteissä. Sääntöjen mukaan on tällaisessa tapauksessa järjestettävä uusinta. Urheiluliiton puheenjohtaja Lehtimäki suoritti uusintaottelun arvonnalla, jossa Hero sai ottelun järjestääkseen. Päivämääräksi sovittiin 15.4. klo 18.

Miesten ottelun jälkeen Heron ja Valppaan naiset ottivat vuorostaan yhteen. Ensi erän jälkeen ei ollut epäilystäkään voittajasta. Heron tytöt olivat parempia vieden voiton kotiin pistein 3—0. Pelissä kiinnitti huomiota kuinka paljon kukin oli

Ahti Ahonen pilkkimässä syysjäällä kesäkotinsa rannassa.

nevän ajan kesäpaikallaan, josta muodostui näkyvä osoitus hänen si- sukkuudestaan ja ahkeruudestaan.

harjoitellut ja miten ratkaisut syntivät. Valppaan tytöille pitäisi saada lisää harjoitusta, senjälkeen peli kulkisi hyvin. Toivottavasti Valppaan johto kiinnittää huomiota myöskin tyttöjen harjoituksiin. Tällöin saadaan naisten kiinnostus urheiluun kasvamaan, ei yksistään lentopalloon vaan muihinkin lajeihin. Kun taso nousee ja pyrkijöitä alkaa olla paljon, niin silloin alkaa tulla vaikeuksia mahtua joukkueeseen. Näin ollen aletaan harrastaa muitakin urheilumuotoja. Liiton on mutkistelematta otettava naisten mestaruussarja ohjelmaan syksystä lähtien. (Ei liitto mutkistele, säännöt vain asettavat mutkia. Esitys naisten lentopallon mestaruussarjasta on sääntöjen mukaan tehtävä liittokokoukselle. KUL:n toiminnanjohtajan huomautus).

Uusintaottelu Hero—Valpas suoritettiin 15.4. Lentopallosta kiinnostuneet olivat jälleen kokoontuneet jännittämään kuinka nyt käy. Edellisessä ottelussa poissa ollut Aro oli nyt mukana loukkaantunut käsi vahvasti teipattuna. Ottelun erotuomaria ei vain näkynyt saapuvana, mutta onneksi paikalla olivat liiton lentopallovalmentajat ja sovitinkin että toinen heistä, Risto Heinonen, ryhtyy tuomariksi. Aloituksen suoritti Hero ja siinä sitten alkoivat silmät ja hermot olla kovina niin pelaajilla kuin katsojilla.

Alussa Hero otti muutaman pisteen johdon. Valppaan pelaajat jännittivät nähdessään valkoisen käden (Aron) passailevan toisella puolella hienosti. Erä meni kuitenkin Valppaalle 15—9. Toisessa erässä Hero sai pelijuonensa kulkemaan vieden erän reilusti 15—4. Kolmannen erän alkaessa jännitettiin kumman puolen hermot kestävä. Valpas alkoi Alajoen johdolla iskeä palloja Heron kentän pintaan ja ehti kerätä 10 pistettä ennen kuin Hero sai nollan rikki. Senjälkeen Hero kiristi, mutta Valpas vei erän nimiinsä 15—7. Valppaalla oli 2—1 johto ja kultakuume mielessä. Neljännessä erässä Hero hermoili silmin nähten aloitusyötyöissä ja passit sekä vaihdot menivät sekaisin. Valpas painoi päälle ja vei erän 15—5. Viimeisen pisteen jälkeen alkoi ilon tanssi Valppaan leirissä.

Italian jaon suoritti Urheiluliiton puheenjohtaja Lehtimäki He-

XII. MAAILMANKISAT MALMÖSSÄ

Yhteensä 34 kansakuntaa on ilmoittautunut kisoihin. Osanottajia on yhteensä 1.229 ja lisäksi tulee johtajia ja valmentajia 317, joten kisoihin saapuu 1.616 henkeä.

Eniten on osanottajia yleisurheilussa; 314, seuraavina pöytätennis 152, uinti 117, paini 90, ammunta 56, tennis 50.

Palloilulajeissa on koripalloon ilmoittautunut 12 joukkuetta, käsipallossa 10, jalkapallossa 9, miesten lentopalloon 7 ja naisten lentopalloon 6.

Neuvostoliitto on ilmoittanut ammuntaan yhden naisampujankin.

KORIPALLON MESTARUUS- SARJAN 1972—73 LOPPU- TULOKSET:

Tampereen KU	4	4	0	336—213	8
Helsingin Hero	4	1	3	245—296	2
Turun Valpas	4	1	3	199—271	2

Mestaruussarjasäännöissä 2 §:ssä määrätään, että mikäli kahdella tai useammalla joukkueella on sama pistemäärä, ratkaisee sijoituksen joukkueiden keskeisten otteluiden 1) pistemäärä, 2) koriero, 3) koko sarjan koriero, 4) uusintaottelu.

Herolla ja Valppaalla on sama pistemäärä. Pistemäärä pysyy samana kohdan 1. mukaan, mutta kohta 2. mukaan tulee ratkaisu:

Hero	Valpas
66—56	
52—57	
118—113	

joten Herolle jää viiden pisteen koriero.

ron puheenjohtajan Kirsti Vuorimiehen avustamana. Valppaan pelaajat saivat kultaiset mitalinsa, Heron pelaajat hopeiset, lopuksi ilmoitettiin, että pronssitilalle oli selvinnyt Jyväskylän Jalo.

Parhaiksi pelaajiksi katsottiin molemmissa otteluissa Valppaasta Kalevi Alajoki ja Herosta Markku Aro.

Kultajoukkueessa pelasivat: K. Alajoki, J. Flinkman, J. Kuusinen, J. Koivunen, V. Lampinen, R. Parkkola, M. Salminen ja O. Tuokko, huoltajana Into Mäkinen.

M a s a

KANSALLISET SUUNNISTUKSET HAMEENLINNASSA

Häli järjesti toukokuun 5 päivänä kansalliset suunnistukset Aulangon torpan maastossa. Ratamestarina toimi Erkki Paavola. Kartta oli 4-värinen ja sen piti olla tarkka, pari viikkoo aikaisemmin samalla paikalla pidetyissä H:linnan Suunnistajien kansallisissa kilpailuissa (280 osanottajaa) sekä karttaa että maastoa kiitettiin. Nyt purnattiin.

Yleisessä sarjassa Tauno Tiirikka oli ylivoimainen. Kalevi Kuningas selvisi kolmanneksi. Toinen turkulainen, Sulo Rannikko, yllätti voittamalla ikämiessarjan.

Pienenä erikoisuutena mainittakoon, että eräs suunnistajista törmäsi pontikankeittäjään.

Tulokset: M1. 1. Tauno Tiirikka LKU 1.16,16, 2. Juhani Syvänen Häli 1.42,18, 3. Kalevi Kuningas Valpas 1.44,08.

M35 1. Sulo Rannikko Valpas 1.36,36, 2. Pentti Turkki MKU 1.50,19, 3. Martti Salli Häli 2.14,06, 4. Arvi Hänninen Hero 2.14,46.

M3 1. Paavo Häkkinen MKU 2.14,57.

N 1. Hilikka Turkki MKU 2.18,15.

KILPAILUKUTSU

Kansalliset yleisurheilukilpailut pidetään 16.6. 73 Jyväskylässä Harjun urheilukentällä alkaen klo 13. Lajit: 100 m, 400 m, 3000 m, pituushyppy, korkeushyppy, kuulantyyttö, kiekonheitto, keihäänheitto, 4×100 m. Ilmoittautumiset lähetettävä viimeistään 11.6. mennessä osoitteella: Arvo Hämäläinen, Puistokatu 3 A 4, 40100 Jyväskylä 10.

Tässä kilpailussa kilpaillaan parhaan seuran kiertopalkinnosta, johon viime vuonna Jalo sai ensimmäisen kiinnityksen. 17.6. sunnuntaina klo 12 Harjun urheilukentällä pidetään yleisurheilun kolmiseuraottelu Jalo—Valpas—Wellas.

Illanvieton paikasta ilmoitetaan kilpailupaikalla. — Tervetuloa.

Jyväskylän Jalo.

SEURATOIMINTAA

Vaasan Wellas. Riehakas illanvietto kesäkuun 9 päivänä Kuurojentalossa. Musiikista huolehtii 5-miehinen Zeriet-orkesteri. Tervetuloa.

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 6 1973

Början eller slutet?

Förordaren:

En lag är fastställd för dövas undervisning. Framstegsvänliga personer, som vill förnya skolan, har funnit det vara bäst att döva skall inlemmas bland hörande redan under sitt första skolar. En liten döv människa kommer att därmed växa upp till en jämlik, eller nästan jämlik, medborgare bland andra medborgare.

Oppositionen:

Männe detta stämman? Det är i alla fall inte jämlikhet att tvingas anpassa sig oavbrutet och ändå aldrig kunna anpassa sig fullständigt. En döv är annorlunda. Och tvingas han att anpassa sig efter de hörande, kan han inte sedan anpassa sig bland döva i deras värld. Det skulle däremot vara jämlikhet om samhället ville försöka godkänna döva som en självständig grupp för sig, ge gruppen ett sådant stöd att de dövas livsvillkor skulle vara lättare att uthärda. Ganska mycket har blivit oss givet, men inte det viktigaste: att bli godtagarna. Detta bevisar t.ex. skolförnyelsen. Man vill med våld rycka de döva ur den jordmån där de kan »blomstra» och där de kan lyckas, för att placera dem i en jordmån där de förtvinar.

Förordaren:

Men nog finns det också bra detaljer i förnyelsen. Man anser det vara mycket viktigt att de små får bo hemma när de går i skolan. Och de måste ju i alla fall till en viss grad anpassa sig till det hörande samhället. Staten sparar ju också in en slant genom att skolorna är kommunala.

Oppositionen:

Sparar, hahaha! För att dymedelst kunna höja riksdagsmännens arvoden? Men framtiden? Skall de dövas trygga och välbekanta värld

småningom upplösas och helt falla sönder. Eftersom de ungdomar som gått i integrationsskolan inte söker sig till oss. Eller skall de döva bara bli droppar i människohavet i stället för att bilda en egen sammanslutning.

Förordaren:

Men tänk om dessa framstegsvänliga förnyare av skolan ändå skulle ha rätt? Tänk om döva på detta sätt blir värderade medborgare bland andra värderade medborgare. Som efter en liten nybörjarstyvhet i början sedan anpassar sig smärtfritt till de hörande och inte behöver andra dövas sällskap utan känner sig lyckliga efter att ha övervunnit sitt handikapp.

Oppositionen:

Så går det inte. De blir rotlösa vilsna medborgare som inte kan finna sin plats någonstans. Ni måste tro oss att de döva har det bäst tillsammans med döva. Där känner de jämlikheten. Jämlikhetens känsla är viktig redan ur mentallhygienisk synpunkt.

Förordaren:

Kanske det är så. Lugna er, kanske man med tiden finner på någon kompromiss. Och tänk på detta: det har alltid funnits opposition när man velat gå framstegens väg. Skulle man ha lyssnat på oppositionen skulle vi ännu leva på 1800-talets nivå eller kanske rentav i medeltiden.

Oppositionen:

Ett ögonblick! Sade ni kompromiss? Hallå, finns här någon klok person som kan finna på en god kompromiss? En kommitté borde kanske bildas för att förhindra att de dövas värld upplöses. Och för att konstatera att skolförnyelsen blev ett frö i en god jordmån. Hm!

Sirpa Kostiaainen.

Får jag presentera

Tytti och Karl Sandström, Luleå, Sverige.

Tytti Sandström, f. Tapio: född 17.8. 1921 i Rovaniemi, gått i Uleåborgs dövskola 8 år och i Piesämäki hushållsskola 2 år. Gift med rikssvensken Karl Sandström och har bott över 20 år i Luleå, Norra Sverige. Yrke hemmafru.

Karl Sandström: född 19.6. 1919, gått i dövskolans i Härnösand, yrke maskinpressare-skräddare.

Barn: Lasse 23 år, el.montör.

Vivianne, 18 år, skolelev.

Barnen är hörande.

Var träffades ni båda?

— I Älvsby under evakueringstiden år 1939.

Kunde ni genast tala med varandra, enbart på teckenspråket?

— Vi redde oss fint med teckenspråket.

På den tiden var det inte vanligt att man flyttade till Sverige. Var det en allvarlig sak för er att göra det?

— Jag hade aldrig tänkt på att flytta till Sverige. När min man bad gifta mig med honom, var jag nog litet angslig. Men allt har gått fint.

Har ni lärt er svenska trots att ni är döv?

— Nej, ledsamt nog. Men barnen har försökt lära mig och jag reder mig ganska bra i alla fall.

Kan era barn finska?

— Ja, vi reser varje sommar till mormor i Finland. För fyra år sedan byggde vi en sommarstuga vid stranden av Ounasjoki.

Tycker ni att svenska staten hjälper de döva tillräckligt mycket? Vilka handikappengar kan ni lyfta?

— Hörselskadade får alla slags hjälpmedel som t.ex. väckar- och ringklockor gratis. Jag tycker att kommunerna hjälper dövföreningarna ganska mycket. De avlönar t.ex. en tolk som vi får anlita vid läkarbesök.

Vilka yrken har de svenska döva? Vad har de för skolor?

— Förut utbildade man många skräddare, men nu för tiden har döva och hörselskadade ofta samma yrken som andra vanliga människor. Endel tar studenten och börjar undervisa andra hörselskadade.

Filmfestivalen i Helsingfors

Helsingfors Dövas Förenings Kameraklubb firade sitt 5-års jubileum med att ordna en internationell filmfestival den 28 april.

En fotoutställning bestående av 33 bilder, varav 9 var i färg fanns uppställd. De flesta bilderna kom från Danmark. På kvällen förevisades filmerna och prisen delades ut, under hela dagen. Salen var festdekorerad, man satt vid dukade bord. Kameraklubbens ordförande Aura Ahlbäck hälsade alla välkomna och fru Eija Auvo deklamerade dikter. Efter den serverade lilla smörgåsen och kaffet framfördes gratulationer av Torsten Rikström på Helsingfors Dövas Förenings vägnar, Olav Kristensen ordförande för Oslo smalfilmsklubb, Pentti Korhonen från Jyväskylä förenings kamerakrets. Dessutom uppvaktade Idrottsklubben Hero, Bridgeklubben, Damklubben, Skyttesällskapet, Ungdomsklubben och Nylands motorklubb. Telegram hade anlant från Århus. Nu före visades tävlingsfilmerna, 6 dokumentär- och 2 underhållningsfilmer. De senare hade gjorts i Danmark. Filmerna och fotona hade blivit bedömda redan tidigare, domare var ordförande för Finlands smalfilmars och filmars förbund pastor Heikki Kalima och fotograf Bert Carpelan.

Hur tycker ni att den vanliga svensken förhåller sig till sin döva nästa? Har ni svårigheter?

— Det är mest i affärer jag råkar hörande och där har inte uppstått några svårigheter. Människorna här är väl vana vid olika slags människor.

Kan svenska döva uppnå samma standard som de hörande?

— Större delen av de döva här i Norrbotten bor för det mesta i hyreshus. Nästan alla har bil och inkomsterna jämfört med hörande är medelgod. Vi har skattelättnader på grund av vårt handikapp.

Är föreningslivet livligt i Luleå bland döva?

— Varje veckoslut pågår där aktiviteter, kurser, möten och fester.

Dokumentärfilmerna: I priset f. Min svärfars hobby, 78 p. Jenø Batory, Köpenhamn. II f. Fjällvidden kallar, 57 1/2 p. Per Merlie, Oslo. III f. En dag med hjälpkorpsen, 53 p. Einar Jacobsen, Oppergård. IV f. Barn i vinter 45 p. A. Ahlbäck. V f. Under Spaniens sol, 42 p. P. Merlie, Oslo, VI p. Höstfärg, 39 p. P. Merlie, Oslo.

Underhållningsfilmerna: I p. f. 200 kr. deposition, 82 p. Ildi Batory, Köpenhamn. II Kom och hjälp, 79 p. Jenø Batory, Köpenhamn.

Svart-vita foton: I denna serie utdelades 2 första pris, Förevisningsrond, Reijo Rieppo, Äänekoski och Generation, Jenø Batory, Köpenhamn med samma poängtal 18. II priset 2+1+2, 16 p. Ildi Batory, Köpenhamn. III Primitiv 15 p. Ildi Batory. Närmast följde Spåren, 14 p. och Pilkfiskaren 13 p., båda av Reijo Rieppo.

Färgbilderna: I p. f. Bakgårdsidyll, 18 p. Henning H. Jørgensen, Århus. I denna serie fick danskarerna 2 andra pris, H. H. Jørgensens Stillhet och Ib Steen Hansens Afton på stranden, 14 p. för vardera. Tredje pris utdelades inte, då tre hade fått 13 poäng vardera.

Bästa deltagare var fru Ildi Batory, Köpenhamn, som tog fyra pris.

Vilka fritidssysselsättningar har ni i familjen?

— Vi handarbetar så mycket att vi kunde ställa upp en affär. Mor virkar, far syr tavlor och Vivianne stickar. Lasse bygger tävlingsbilar och är ordförande för en motorklubb.

Har ni många hörande vänner?

— Nej. Vi trivs av någon anledning bäst bland de döva. Så gör de flesta döva av vår generation. Ungdomarna är gärna tillsammans med hörande.

Är er man nöjd med sitt yrke?

— Ja det är han.

Hurdan är arbetskamraternas inställning till honom?

— Han säger att hans arbetskam-

Forts. sid. 20

Vår pojke

Joan Davenport, en engelsk husmor, berättar i Hearing hur hon tog en liten dövt pojke till egen. Så här gick det till.

År 1971 skickade jag en ansökan till myndigheterna på vår ort. Vi hade beslutat oss för att adoptera ett barn. Slutligen kom ett meddelande att tre pojkar fanns att få. Två av dem var förtjusande normala barn, men den tredje var en störd dövt pojke. Vi fick uppgifterna för alla barnen och så diskuterade vi vem av dem det skulle bli. Som skulle dela livet med vår familj, som bestod av två flickor på 13 och 11 år, två hundar, fyra katter, två kaniner och så vår springrätta inte att förglömma.

Genast från början ömmade vi för det döva barnet. Och beslöt att det skulle bli han. Det kändes som att gå en mörk okänd väg. Vi hade ju en äldre dövt släkting, men hennes dövhet tyckte vi inte vara ett handikapp.

Vi träffade Georgie i ett genomgångshem, där han väntade på ett hem som eventuellt skulle öppnas för honom. Det första intrycket var att denna lilla människospillra aldrig kunde vara tre år. Hans bruna ögon såg värdjande på oss och vi gick i snaran. Vårt beslut var gjort. Hur skulle vi ha kunnat undandra honom en kärleksfull barndom, som är varje barns rättighet.

Han kom till vårt hem i maj 1971. Och jag var rädd, vad hade jag tagit på mig. Vi visste ingenting om honom, inte hur han skulle skötas. I början skämde vi bort honom nästan till fördärvet, vi ville ju ge honom ersättning för den eländiga tillvaron han levat i förut. Men han kunde inte ta emot kärlek. Han spottade, sparkade och ingenting gav honom glädje.

I september samma år visade han de första tecknen till känslor. Jag stod vid diskvasken, då han kom, slog armen om mina ben och tryckte ansiktet mot mina knän. Sedan såg han upp mot mig- och smålog.

Vi var medlemmar i en förening. Hela familjen var med. Där dansades, bjöds på förfriskningar, spelades bingo... Vår yngsta dotter hjälpte till med trakteringen. Jag var sekreterare för en klubb som arbetade för döva barn. Föräldrar och döva barn kom tillsammans, diskuterade sina problem, gav råd åt varandra och skrev tillsammans ansökningar till vederbörande för våra barns väl. Min man brukade be sina hörande vänner till föreningen. Vi var förvånade över att de döva var så vänliga, vi kände oss aldrig som utomstående. Vår familj hade lärt sig fingeralfabetet.

Våra vänner var en aning förvånade. Nog är han söt... men hur vågade ni ta honom... ni vet ju inte vad som kan hända... o.s.v.

I januari 1972 började Georgie gå i de hörselskadades skola. Där gick det bra för honom och personen skämde bort honom.

I mars 1972 opererades han, han fick en anordning i öronen. Han gjorde inte några framsteg, men han var glad att ha den. Liksom andra barn »hör» han om han vill och vill han inte, hör han inte heller.

I maj 1972 kom den dagen då hans adoption skulle godkännas. Vi satt i domarns rum, bredvid mig satt Georgie och min man. Utanför satt min mor och några goda vänner och var oroliga. Slutligen kom vi ut, saken var klar. Vi hade efter två år av kärlek, kamp och tårar fått VÅR pojke.

Om någon vill följa vårt exempel, så vill jag nämna en sak: ge inte tappt. Det kommer bedrövliga stunder, det förnekar jag inte, men resultatet är belöning för allt.

Varje dag för med sig nya krav som man måste ta ställning till. Men belöningen består i den glädje hela familjen känner för varje nytt ord som inlärts, för varje gång man förstått varandra. Vi tackar Gud för att han nu verkligen är vår.

Vi glömmar aldrig vad en av våra vänner sade, när vi i början skämde bort honom: Minns att han är framförallt en liten pojke som råkar vara dövt. Behandla honom som en pojke vilken som helst i hans ålder. Allt vad en människa behöver är litet förståelse, ett småleende och ett vänligt »Hej».

Hälsning från Gamlakarleby

Ofta läser man i tidningar att gamla klasskamrater råkas och minns gamla tider tillsammans. Jag har alltid beundrat forna krigskamrater, hur de med värme och kärlek bemöter varandra när de råkas t.ex. på gatan. Samma känsla har jag när jag råkar dövas präster t.ex. och människor som jag arbetat tillsammans med på vårt gemensamma fält. Vi har glatt oss över segrar och sört över nederlag, som vi brukar säga i Frälsningsarmen. Mycket starkt har jag känt det på de senaste kyrk-

odagarna, och då kom alla pensionerade så levande i mitt minne. Jag har under alla år beundrat den kärlek och högaktning som döva bevisat sina präster och andra hjälpare. De har uppfyllt Paulus uppmaning i I Tess. 5: 12—13. Varma hälsningar från kyrkodagarna. Där fick vi goda råd för vårt timliga liv och för det eviga livet. Tack till alla dem som gav dem, Veikko Väättä, Erik Ventin, Eino Savisaari och Eeva-Liisa Moilanen och alla medhjälpare.

En som fick del av Kärleken.

Edith Sandblom Hänt i Munsala

Den 25 april gick fru Edith Sandblom, f. Löfman, i den eviga friden på Esbo sjukhus, dit hon hade förts föregående dag.

Edith Sandblom föddes 21.11.1894 i Esbo. Hon gick i Borgå dövskola och skrev därefter in sig i Helsingfors Dövas Förening. Bl.a. var hon värdinna för föreningen under åren 1939—48. Edith har på ett uppförande sätt understött föreningen och sommarhemmet. Som bevis för uppskattning och tacksamhet kallades hon år 1960 till dövföreningens hedersmedlem. Som en varmhjärtad och ljus människa var Edith mycket avhållen av alla.

Edith Sandblom välsignades till ro en vacker och solig vårdag. Det var den 4 maj. i Esbo gamla kyrka. Pastorn i Esbo svenska församling, Harry Wahlsberg, förrättade jordfästningen och talade vackert till den bortgångnas minne medan Rea Stadius tolkade. Kistan följdes graven den bortgångnas syster, släktingar och vänner. Blommor nedlades bl.a. av Helsingfors Dövas Förening, Damklubben och Hero. Den vackra blomsterkullen betygade att vår vän Edith har uppnått hamnen där frid råder. Vid minnesstunden i gamla sockengården lästes adresserna med vilka vänner velat stöda olika fonder och därmed hedra Edith Sandbloms minne.

A. A—k.

Julia.

SPORT

IDROTTSFÖRBUNDETS VARMÖTE

hölls i Tavastehus den 29 april. Ordförande var Matti Lankonen och sekreterare Jarmo Narmala. Av förbundets medlemsföreningar var 13 representerade.

Mötet behandlade ärenden som bestäms i stadgarna, såsom årets verksamhets- och räkenskapsberättelser. De godkändes utan anmärkningar. Medlemsskatten fastställdes, 80 mk för I kl. föreningar, 60 mk för II klass och 40 mk III klass föreningar.

Wellas, Vasa, hade sänt ett förslag att när elever slutar dövskolan skall de automatiskt skrivas ut ur skolortens förening för att omedelbart skrivas in i hemortens förening. Man konstaterade vid diskussionen att det uppstår oreda när man fastslår medlemmarnas representationer. T.ex. vid korgbolls- och volleybollsserierna måste man ge specialtillstånd för flyttning från en förening till en annan mitt under året. (Seriesäsongen är ju mellan höst och vår.) Man föreslog på mötet att representationsperioden för alla medlemmar skall vara 1.6.—31.5. vilket avklubbades efter omröstning.

Valpas, Åbo, föreslog att 10-kampen tas med i förbundets mästerskapsprogram, då man konstaterade att deltagare finns. Man ansåg det säkrast att först pröva 10-kampen på nationell nivå och senare ordna mästerskapstävlingar, ifall deltagare och intresse finns.

Finland har blivit utsedd att ordna år 1974 mästerskapstävlingar i volleyboll, bordstennis och skidning. Många föreningar hade ansökt om tillstånd att ordna dem. Mötet beslöt ge rätten till volleyboll- och bordstennis mästerskapstävlingen till Hero, Helsingfors och skidmästerskapstävlingen till Kun- to, Kuopio.

FÄR JAG PRESENTERA Forts. från sid. 18.

raterna är trevliga, han kommer bra överens med dem.

Vilka är de dövas möjligheter till arbete i Sverige?

— De döva har naturligtvis också här svårare att få jobb än de hö- rande. I synnerhet i Norra Sveri-

Minneslistan

Det finns knappast någonting att påminna om, som gäller föreningarnas verksamhet. Tiden är inne för vilopausen, för semestern. Men i stället borde vi ta itu med utbildningen. »Man lär så länge man lever» är inte tomma ord. Förbundets kurser på Malmiharju är värda att utnyttjas. Titta hit! och fundera på saken.

Tro inte den lilla pojken som gav ett gott råd åt sina kamrater. Lärarinnan förde klassen på utfärd till landet, till en bondgård för att

KARI SAARIKOSKI TOG GULD

I NM allmänna serie på 15 km var Kari Saarikoski suverän. Speakern påpekade för publiken att här hjälper inte att ropa hojta. Det är bättre att vinka och applådera, för Kari är nämligen döv. Och den glada Seinäjokibon blev mottagen med väldiga livliga viftningar.

Reportrarna ställdes inför ett ovanligt problem. Det gick inte att göra en intervju då språkkunskapen inte räckte till. (Ilkka)

I allmänna serien blev 15 km en intressant uppgörelse. Juhani Saarela, Hannu Mäkirinta m.fl. drog turvis hela fältet och vid sista varvet låg täten jämn. Sedan ryckte Saarikoski ifrån, men hade i alla fall Mäkirinta och Mukari blåsande i örat på sig. I det tunga lutet visade emellertid Saarikoski var skåpet skulle stå och skakade av sig sina efterföljare.

Målet för Kari är att i sommar spränga de dövas världsrekord för 10.000 m, som är i Pauli Savolainens namn. Hans tränare Raimo Lehtonen tror och tippar att Kari kommer att löpa sträckan på under halvtimmen. Kari löper nu sin färd säsong. Han är född 2.7. 1950. (Vaasa)

Marja Moilanen.

titta på korna, fåren och grisarna. Hon tyckte att stadsbarnen behövede få se hur man lever på landet. Pojken sa åt kamraterna: Titta inte! Ni får se att lärarinnan skall ha oss att berätta om det i skolan.

25—26.8. JYVÄSKYLÄ. Kristl. dagar för döva ungdomar i Vesala kurscentrum. Volleyboll, badstrand, bastu, lägereld, god mat. Gudstjänst ute i det fria. Tio båtar finns. Pris 42,— per person för två dygn samt 21,— för barn. Pirkko Johansson, Taitoniekantie 11 B 15, 40740 Jyväskylä 74 Information senare i brev.

Malmiharju kurserna:

9—15.7. **Matematik**, grundkurs samt handledning i algebra och geometri. Vägledning i självständiga studier. Kursavgift 9,— per dygn. Anmälan senast 11.6.

Finska språket, grammatik, hur skriva om viktiga angelägenheter. Kursen är en rehabiliteringskurs och i samband härmed ordnas:

Talundervisning med röstövningar och korrigeringar, övning i munn- avläsning m.m. Ingen avgift. Anmälan senast 11.6.

Engelska och svenska språken. Grundkursen. Avgift 9,— per dygn. Anmälan senast 11.6.

Anmälningarna sänds till Finlands Dövas Förbund, Elisabetsgt. 27 E 10, 00170 Helsingfors 17.

MITT VARMA TACK

till alla goda vänner och föreningar som i ord, med blommor, gåvor och hälsningar beredde mig glädje på min högtidsdag.

Paul Miettinen

Mitt varma tack till alla den som hedrat minnet av min kära syster

EDITH SANDBLOM

och deltagit i min djupa sorg.

Toini.

OY SURDUS AB:s

extra bolagsstämma äger rum i bolagets kontor Aleksandersgatan 12, 28. juni kl. 17.00. Vid stämnan behandlas godkännandet av bolagets bokslut.

Styrelsen

Tervetuloa

JUHANNUKSENVIIETTOON

kesäkuun 22—24 päivinä Riihijärvelle. Eväät ja teltta mukaan. Sauna on. Vapaa pääsy. Tervetuloa Riihijärvelle.

Lappeenrannan Kuurot r.y.

OY SURDUS AB:n

jatkoyhtiökokous pidetään 28.6. klo 17.00 yhtiön konttorissa Aleksanterinkatu 12. Esillä tilinpäätöksen hyväksyminen.

Johtokunta

HENKILÖASIOITA

Lämmin kiitokseni kaikille, jotka kunnioittivat rakkaan sisareni

EDITH SANDBLOMIN

muistoa ja ottivat osaa suureen suruuni.

Toini.

LÄMMIN KIITOKSENI

kaikille hyville ystäville ja järjestöille jotka sanoin, kukin, lahjoin ja tervehdyksin ilahduttivat minua juhlapäivänäni.

Paul Miettinen

KIITOS

Lausun sydämelliset kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni 27.4. 1973.

Niilo Rannikko

Sydämellinen kiitokseni teille kaikille, jotka monin eri tavoin muistitte minua merkkipäivänäni.

Eero Pohjolainen

KIRJEENVAIHTOON HALUAA

asunto-osakkeen omistava rouva 40—50-vuotiaan auton omistavan miehen kanssa. Vastaukset 2 viikon aikana nimimerkille »Kohta tava- taan», Lokero 62, 13101 Hämeenlinna 10.

TURKU KUTSUU NUORIA...

Nuorten JUHANNUSJUHLAT

TURUSSA 22—24.6. 1973.

JUHLIEN YLEISOHJELMA:

22.6. perjantai, juhannusaatto, klo 9—18.00 vieraiden vastaanotto on järjestetty Kuurojentalolla Turussa, os. Henrikinkatu 4 b, jossa on opastus.

Klo 20.00 juhannusaaton kokkojuhla juhannusyön TANSSIT.

23.6. Juhannuspäivä. Päivällä laivaristeily Airistolla, käynti Kultarannassa. Huvirannassa kansanhuveja ja kilpailuja. Juhannuspäivän suvikirkko iltapäivällä. Nuotio-ohjelmaa. Tanssia.

24.6. Bussiretkeily seitsemän kirkon reitillä ja huomattaviin nähtävyyksiin, käynti Louhisaaressa. Samoihin aikoihin Huvirannalla on kerhojen keskeiset kilpailut useassa sarjassa. Kerhoille on lähetetty kilpailukutsut.

Paikanpäälle on järjestetty kenttäravintola.

Majoitus on teltoissa tai majoitusliikkeissä Turussa. Matkaa Turun keskustasta juhlapaikalle Huvirantaan on 19 km.

Ne jotka haluavat osallistua laivaristeilyyn Aristolla ja bussiretkeilyyn voivat varata paikat os.

TURUN KUUROJEN YHDISTYS ry. NUORTENKERHO
Henrikinkatu 4 b, 20500 Turku 84.

Retket ovat huokeita ja matkan varrelle on järjestetty tarjoilua.

Järjestäjät: NTT, TKY, VALPAS, NUORTENKERHO, TKY.

Tervetuloa Turkuun!

Juhannuksen
aikaan
koe Savon
taikaa

Saavu Kuopioon Savonmaan kuurojen yhdistysten yhteisille juhannusjuhlille 22—24.6.73 Kuopion kuuluun kaupunkiin kuurojen kesäkodille Laivonsaaren Niittyrantaan.

Ohjelmassa lentopalloa, soutu, ammuntaa ynnä muuta mukavaa. Hyvät palkinnot.

Kaikki tervetulleita.

SAVON KUUROJEN YHDISTYKSET

NIKKARILAN KUUROJEN TALOUSKOULUSSA

alkaa elokuun alussa talouskurssi kuulovammaisille tytöille.

Opetusohjelmaan kuuluvat:

- I. Yleisaineina: Uskonto, äidinkieli, yhteiskuntaoppi ja kansalais-tieto, kansalaistaito ja ammattihygienia, perhekasvatus ja lasten-hoito, matematiikka, kodintalousoppi ja kuluttajaoppi, ammatti-talous ja voimistelu.
- II. Ammattiaiaineina: Ruokatalous (ruoanvalmistusoppi, ruokatavara-oppi, ravinto-oppi), kodinhoito- ja puhtaanapito-oppi, käsityö ja tekstiilitieto, puutarhaoppi.

Kaikissa ammattiaiaineissa on opetus sekä tietopuolista että käytän-nöllistä. Toisen vuoden aikana oppilaat suorittavat työharjoittelun. Koulu on 2 vuotinen, asunto, ruoka ja opetus on maksuton.

Hakemuksiin, jotka on lähetettävä **kesäkuun 15. päivään mennessä**, on liitettävä: virkatodistus, lääkärintodistus (invalidihuoltolomake n:o 2), oikeaksi todistettu jäljennös koulun päästötodistuksesta sekä holhoojan suostumus hakijan ollessa alaikäinen.

Hakemukset osoitetaan S. ja A. Bovalliuksen säätiön hallitukselle ja lähetetään Nikkarilan Kuurojen Talouskoulun johtajalle, jolta saa lähempiä tietoja.

Osoite: Nikkarilan Kuurojen Talouskoulu, 76620 Pyhitty, puh. Piek-sämäki 11524.

Pieksämäellä 1.5. 1973.

Tuula Mäenpää
Koulunjohtaja

KOKO PERHEEN

SUVIJUHLAT

Tyrvään seurakunnan leirikeskuksessa Houhkajärven rannalla 22—23.6. 1973.

Paikka sijaitsee Vammala—Sammaljoki maantien varrella n. 8 km. Vammalan keskustasta.

Päivien ohjelma:

- 22.6. klo 15.45 lipunnosto
16—19 saunominen
20.00 juhannusaaton kokkojuhla
23.6. klo 10.00 juhannuspäivän suvikirkko

Muusta ohjelmasta mainittakoon kiertoajelu lähiympäristön nähtä-vyyksille — muuta kansanhuvia — uintia.

Tervetuloa luonnonkauniille juhlapaikalle perheineen. Majoitus voidaan järjestää osalle sisätiloihin. Jos omistat teltan, ota se mukaan. — Järjestää

Vammalan, Tampereen, Porin, Rauman ja Vakka-Suomen
KUUROJENYHDISTYKSET

KUUROJENKOTI AVIKIN KESÄJUHLA

järjestetään heinäkuun 15 päivänä.

Juhla alkaa jumalanpalve-luksella Hyvinkään kirkossa klo 10, jonka päätyttyä siir-rytään päiväjuhlaan Äviin. Ohjelmasta lähemmin heinä-kuun Kuurojen Lehdessä.

Tervetuloa.

NUORTEN KUUROJEN KRISTILLISET PÄIVÄT

Jyväskylän Kaupunkiseurakunnan kurssikeskus Vesalassa
25—26.8. 1973

Ohjelmassa:

- lentopalloilua, uintia, saunomista
- iltanuotio rannalla
- jumalanpalvelus ulkona
- 10 venettä on saatavissa soutuun
- runsas, monipuolinen ruokailu on järjestetty.

Maksu kahden vuorokauden ajal-ta on 42:— hengeltä ja lapsilta 21:—.

Yhdistysten Nuorten Kerhot, kaikki kiinnostuneet,

tervetuloa kristillisille
päiville.

Ilmoittautumiset:

Pirkko Johansson
Taitoniekantie 11. B. 15
40740 Jyväskylä 74.

Keski-Suomen Nuorten Kerho.

Kuurojen Lehteen tar-koitetut kirjoitukset on lä-hetettävä edellisen kuun 7 päivään mennessä osoitt.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.